

Pomagajte razvijati občino

Občanke in občani imate možnost, da predlagate projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja v občini.

Foto: Aleš Cipot

ODLOČAJMO SKUPAJ!

PARTICIPATIVNI PRORAČUN
MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2022

www.murska-sobota.si/participativni-proracun-2022

Murski Soboti prestižni turistični priznanji

Černelavci: kraj, ki je ime dobil po črnih lovcih

DIJAKI IN ZAPOSLENI Biotehniške šole Rakičan so v tednu otroka v začetku oktobra pripravili tradicionalno jesensko razstavo. Kot ugotavlja vodja razstave Ksenija Kous, jih je narava tudi letos bogato obdarila. Njene darove so razstavili po tematskih sklopih. Dijaki zaključnega letnika so jih ob pomoči mentorjev in drugih dijakov po različnih tematskih sklopih razstavili na šolskih zelenicah. Na ogled so postavili poljščine, sadje, grozdje in vina ter gozdne sadeže, poskusili pa so se tudi v trženju. Z vrtninami in zelišči so zasadili visoke grede in predstavili pomen zelišč. Predstavili so še čebelarstvo in lončarstvo ter različne tehnike obdelave tal in oranja. | Geza Grabar

POTEM KO SO V LIKOVNI SEKCIJI LIKOS, ki deluje pod okriljem KUD Štefan Kovač Murska Sobota, pripravili jubilejno, trideseto kolonijo v Kančevcih in Bogojini, so ljubiteljski slikarji nastala dela predstavili na posebni razstavi v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Na ogled je bilo 32 slik v različnih barvnih odtenkih. Razstavo sta odprla predsednik sekcije Jože Puhani in umetnostni zgodovinar mag. Franc Obal. Kot je povedal, je v slikah videti sproščenost likovnih potez, saj prevladujejo različne barve, ki so primerne za poletni čas, pri čemer je vsak motiv zajel idiliko Goriškega. Novembra bodo dela na ogled v BTC in društveni galeriji v Murski Soboti. | Geza Grabar

16. EVROPSKIH ATLETSKIH IGER MLADIH, ki tradicionalno potekajo v Brnu na Češkem, se je udeležilo kar 1300 mladih iz sedemnajstih držav, od tega iz štirih slovenskih klubov in prvič tudi iz AK Pomurje. Letos so lahko nastopili mladi letnikov od 2006 do 2010, in sicer v tekih od 60 do 1500 metrov in v štafeti. Med mladimi iz Pomurja, ki sta jih kot trenerja vodila Diana Kočar in Tiberij Lebar, številne pa so kot navijači spremljali tudi starši, je bila najboljša Klara Janža, ki je v teku na 300 metrov med deklicami letnika 2007 osvojila drugo mesto, v teku na 60 metrov pa je bila tretja. Bron je v teku na 800 metrov med deklicami letnika 2009 osvojila tudi Pia Wolf. V štafetnem teku 4 x 60 metrov so se Pia Špur, Luna Kučan, Pia Wolf in Mia Meznarič uvrstile na peto mesto. Številni drugi so se uvrstili med najboljših trideset. | Geza Grabar

V POKRAJINSKI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI Murska Sobota je bila na ogled postavljena razstava unikatnih ročno izdelanih izdelkov Centra Naprej, ki je namenjen dolgotrajni rehabilitaciji oseb s pridobljenimi možganskimi poškodbami. Razstavo sta pripravila Center Naprej Maribor – delovna enota Murska Sobota in PIŠK Murska Sobota. Edinstveni izdelki so nastali z veliko vloženega truda uporabnikov centra in pod strokovnim vodstvom zaposlenih. Na delavnicah so izdelali unikatne izdelke iz rdeče in bele gline z različnimi poslikavami in motivi: skleda, servietnike, pepelnike, manjše košarice in obeske. Izdelali so tudi ročno izdelane voščilnice za različne priložnosti iz različnih materialov: papirja, ročno izdelanega papirja, v pickpoint tehniki in embosing tehniki, izreze z laserskim strojem ipd. | Melita Marič

PO NOVEM je mogoče z vlakom v Mursko Soboto priti tudi iz Kočevja. Čeprav pot z vmesnimi postajami traja več kot štiri ure, se je splačalo odpraviti na pot, so ugotavljali člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kočevje, ki so se za pot do kolegov v pomurski prestolnici odločili za železno cesto. Na železniški postaji v Murski Soboti sta jih pričakala predsednik murskosoboškega združenja Ivan Smodiš in sekretar Janez Kološa, ob njiju pa še predsednik Združenja veteranov vojne za Slovenijo Ladislav Lipič. Po uvodnih pozdravih so se udeleženci sprehodili po Murski Soboti. Najprej so se ustavili na Trgu zmage, kjer je pri spominskem obeležju iz leta 1991 Ivan Smodiš predstavil dogodke v času vojne v Murski Soboti in Pomurju ter delovanje združenja. Nekaj besed je udeležencem namenil tudi Ladislav Lipič. Po izmenjavi daril so si gostje ogledali še druge znamenitosti v središču mesta. | Geza Grabar

KUMINOV KRIŽ v Brodarski ulici v Krogu je pred 26 leti na svojem dvorišču dala postaviti Helena Kumin, ki je bila globoko verna. Ker je križ načel zob časa, se je družina odločila za obnovo. Veliko truda in volje je bilo treba vložiti, da je to najbolj poznano versko znamenje znova zasijalo v vsej lepoti. Križ je v celoti nov in je iz lepljenega macesna, prej je bil hrastov. Nanj je nameščena nova bakrena streha, restavrirani sta bili podobi Jezusa in Marije. Na novo je narejena lesena hiška, v kateri je Marijin kip. Uredili so tudi okolico križa. Pri obnovi križa so družini Kumin na pomoč priskočili številni mojstri, sorodniki in drugi. | Geza Grabar

Vi predlagate projekt, občina ga uresniči

MELITA MARIČ

Mestna občina Murska Sobota ponuja občanom in občankam ponuditi možnost, da predlagajo projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja v občini.

Sredstva iz participativnega proračuna bodo razdeljena na enem območju, ki obsega celotno murskosoboško občino. | Foto: Melita Marič

Participativni proračun je mehanizem, ki občanom omogoča, da neposredno odločajo o porabi dela proračunskih sredstev. Tako lahko določijo, katere investicije so pomembne za celotno skupnost. Občina s tem zagotavlja vključenost oziroma participacijo občanov pri načrtovanju porabe proračunskega denarja. Sredstva iz participativnega proračuna bodo razdeljena na enem območju, ki obsega celotno murskosoboško občino.

Pogoji za potrditev projektnih predlogov:

- predlog prispeva k uresničevanju javnega interesa na območju Mestne občine Murska Sobota;
- projekt bo izveden na zemljiščih v lasti Mestne občine Murska Sobota ali krajevnih skupnosti;
- je namenjen splošni javni uporabi;
- je skladen z zakonodajo in veljavnimi občinskimi akti;
- še ni bil financiran s sredstvi Mestne občine Murska Sobota;
- je finančno ovrednoten in njegova vrednost znaša od 2000 do največ 25.000 evrov z vključenim DDV-jem;
- ni uvrščen v načrt občinskih vlaganj po krajevnih skupnostih in mestnih četrtih;

- je izvedljiv v proračunskem letu 2022.

Kako lahko predlagate projekt?

Predlog projekta o porabi participativnega proračuna lahko prebivalci ali prebivalke s stalnim ali začasnim bivališčem v Mestni občini Murska Sobota oddajo do 30. 11. 2021. Vse oddane projektne predloge bo pregledala komisija, ki bo preverila, ali projekt ustreza kriteri-

jem. Predlagatelj projekta ne more biti izvajalec predlaganega projekta, ne kot fizična ali pravna oseba, ne kot lastnik izvajalca, ne kot oseba, povezana s poslovanjem izvajalca. Projektne predloge lahko oddate na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani občine, in sicer po elektronski pošti na naslov mestna.obcina@murska-sobota.si, po navadni pošti na naslov Mestna občina Murska Sobota, Participativni proračun, Kardosa 2, 9000 Murska Sobota ali v vložišču občine.

Predlog projekta o porabi participativnega proračuna lahko prebivalci ali prebivalke s stalnim ali začasnim bivališčem v Mestni občini Murska Sobota oddajo do 30. 11. 2021. | Foto: Ksenija Glažar

Odločajmo skupaj!

Kadarkoli imamo ljudje možnost in priložnost, da s svojimi idejami in predlogi ustvarjalno sodelujemo pri sprejemanju pomembnih odločitev, ter ko čutimo, da smo tako odločitev res sooblikovali, se z njo bistveno bolj poistovetimo. Odločitev ponotranjimo in se do njene uresničitve vedemo mnogo bolj odgovorno, kot če je sprejeta mimo nas. To velja za odločitve znotraj družine, na volitvah ali pri tem, kakšna naj bo kakovost bivanja v lokalnem okolju. V regijah in občinah po Evropski uniji vse bolj prevladuje spoznanje o pomembnosti in koristnosti tega, da lokalne skupnosti proračune sestavljajo v sodelovanju z občankami in občani. S tako imenovanim participativnim proračunom občani neposredno odločajo o porabi dela proračunskih sredstev in sami odločajo, katere investicije so pomembne za celotno skupnost. V mestni občini vsakoletni proračun pripravljamo skupaj. Vsak proračun je namreč skupno delo občinske uprave, javnih zavodov, krajevnih skupnosti in mestnih četrti ter svetniških skupin mestnega sveta. Skupaj se neposredno na terenu pogovarjamo o potrebnih investicijah in skupaj določamo njihovo prioriteto. Letos smo se odločili, da naredimo še korak bližje k občankam in občanom. Prvič pri pripravi proračuna omogočamo neposredno participacijo skozi tako imenovan participativni proračun.

Vsakokratna sestava proračuna terja veliko truda, usklajevanj in odločanj med razpoložljivimi sredstvi in prioriteta. Zelim si, da bi lahko izpolnili vse obveznosti in uresničili vse zastavljene projekte, hkrati pa imeli sodobno urejene šole s še večjimi telovadnicami, nove in svetle vrtnice, nove domove za starejše, ulice brez asfaltnih zaplat in obnovljen kanalizacijski sistem, urejeno poceni daljinsko ogrevanje po celotni občini, ki ne bi onesnaževalo zraka, pokrit plavalni bazen, novo večnamensko dvorano, sodoben mestni stadion, nove gasilske domove in sodobno gasilsko opremo, da naštejem samo nekaj naših skupnih želja. Toda sredstva so žal omejena, zato se je vedno znova treba lotiti načrtovanj ter iskanja preudarnih rešitev in možnosti virov sofinanciranja. Morda se zato včasih zdi, da na kakem področju delamo premalo ali da kaka krajevna skupnost ali mestna četrt (pre) dolgo čaka na izvedbo želene in obljubljene investicije. Zagotovo pa so projekti, ki jih lahko uresničimo z razmeroma majhnimi sredstvi in bodo pomenili veliko za skupnost ter prispevali k prijetnejšemu bivanju. Zato vas pozivam, da predlagate svojo idejo, najsi je to zasaditev cvetlične grede, postavitev otroških igral ali koša za smeti oziroma novo zarisano prehod za pešce. Predlagajte ureditev določenega predela mesta ali naselja, ki ga sami poznate bolje kot mestna uprava.

Dragi mladi občani in občanke!

Pričakujem, da se boste oglašili tudi vi! Prav gotovo bo med predlogi pobuda za postavitev skate parka, saj mi to vztrajno sporočate po družbenih omrežjih, za kar se vam zahvaljujem, hkrati pa sporočam, da vaša želja nikakor ne bo prezrta.

V nadaljevanju časopisa in na občinski spletni strani najdete vse informacije, kako oddati svoj predlog. Veselimo se izvirnih in zanimivih predlogov, ki jih bomo – če bodo le izvedljivi – skušali uresničiti!

Vaš župan,

dr. Aleksander Jevšek

Novembrska seja z več pomembnimi sklepi

KSENIJA GLAŽAR

V začetku novembra so mestni svetniki na 21. redni seji med drugim zavrnil predlog statuta mestne občine, potrdili pa predlog pravilnika o subvencijah mladim in mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja ter več občinskih podrobnih prostorskih načrtov.

V začetku seje so mestni svetniki najprej obravnavali predlog Statuta Mestne občine Murska Sobota, ki ga je predstavil Drago Ružič iz mestne uprave, za dodatna pojasnila pa jim je bil na voljo še Boštjan Brezovnik, direktor Inštituta za lokalno samoupravo Maribor. Ružič je pojasnil, da je razlogov za nov statut več. Veljaven statut je bil sprejet leta 1999 ter doživel več sprememb in dopolnitev. Medtem so se spremenili zakonski predpisi, zato aktualni statut več ne odgovarja novejšim tehničnim smernicam, na usklajitev z zakonodajo pa je mestno občino opozorilo tudi ministrstvo za javno upravo. Zato so v sodelovanju z Inštitutom za lokalno samoupravo Maribor pristopili k pripravi novega statuta. V razpravi je mestni svetnik Romeo Varga (Levica) poudaril, da sta statut in poslovnik mestne občine izjemna in ključna dokumenta ter da z njima ne smejo hiteti. Jože Šadl (Desus) je bil podobnega mnenja, da imajo za poslovnik in statut še leto dni časa za pripravo kakovostnih ključnih dokumentov. Župan Aleksander Jevšek je opozoril, da »če bomo dokumente pospravljali v predal, da stojijo, bomo čez šest mesecev pred istim problemom kot zdaj«. Za sprejem statuta v prvi obravnavi je glasovalo dvanajst mestnih svetnikov, sedem pa jih je bilo proti. Ker je za sprejem statuta potrebna dvotretjinska večina, predlog ni bil sprejet.

Subvencija za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja

V nadaljevanju seje so mestni svetniki obravnavali in po glasovanju potrdili predlog Pravilnika o subvencijah mladim in mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja v Mestni občini Murska Sobota, ki ga je predstavila direktorica mestne uprave Milena Vöröš. Pravilnik določa upravičence in postopek za dodelitev omenjene subvencije. Gre za enkratno denarno pomoč mladim in mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja z gradnjo ali nakupom enostanovniške stavbe oziroma posameznega stanovanja v večstanovanjski stavbi ali pridobitvijo lastninske pravice na posameznem delu stavbe na območju mestne občine. Pravilnik določa, da je upravičenec do subvencije upravičen le enkrat, za mlade pa se smatrajo osebe do 35 let starosti. Višina subvencije bo po pravilniku znašala do največ

5000 evrov. Upravičencu se lahko dodeli še dodatnih 1000 evrov, če gre za gradnjo na kulturnovarstvenem območju. Pravilnik predvideva še dodatek za otroke, in sicer 800 evrov za enega otroka, za dva otroka največ 1000 evrov in za tri ali več otrok 1200 evrov. Pravilnik tudi spodbuja investicije na kulturnovarstvenem območju, to je na območju mestnega jedra, ki je kulturni in zgodovinski spomenik, saj želijo prebivalce ohraniti v samem središču mesta. Pričakujejo, da bo ukrep pripomogel k temu, da bodo mladi ostali v mestni občini ali se celo sem preselili. V razpravi je Bojan Petrijan (SDS) med drugim poudaril, da so večkrat opozorili na to težavo ter da je pravilnik odlična popotnica za prihodnost mladih.

Širitev kmetije v Bakovcih

Nato so v prvi obravnavi potrdili predlog odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za širitev kmetije v Bakovcih, ki ga je predstavila Bernardka Ryan iz mestne uprave. Pobudnik za izdelavo prostorskega izvedbenega akta je lastnik kmetije Danilo Meolic. Kmetija se v zadnjih letih stalno širi in se želi širiti tudi v prihodnje. Ob kmetiji, ki se nahaja v strnjem delu naselja Bakovci, zaradi prostorskih omejitev ni mogoče zagotoviti nadaljnjega razvoja. Zemljišče za širitev kmetijskega gospodarstva, ki omogoča bolj funkcionalno obratovanje in razvoj kmetije, bo namenjeno gradnji skladišča za kmetijske pridelke in stroje.

Nov trgovski center na zahodu mesta

Zatem so v prvi obravnavi potrdili tudi odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za enoto urejanja prostora SO 91. Gre za območje velikosti 5,13 ha na zahodu mesta Murska Sobota, vzhodno ob naselju Černelavci, tik ob razbremenilnem kanalu za reko Ledavo. Zemljišče na tem območju se trenutno uporablja za kmetijsko dejavnost (obdelovalne površine). Pretežni del območja je namenjen širitvi in razvoju trgovske in podobnih dejavnosti, manjši oziroma severni del pa ureditvi zelenega pasu. S sprejetjem se investitorjem (za zdaj sta to Eurospin in Lidl) omogoči gradnja trgovskega centra in drugih stavb. V razpravi je mestni svetnik Jože Šadl (Desus) med drugim opozoril na ureditev prometnic. Miran Forjanič (Lista za »2020«) pa je opozoril še na težavo kanalizacijskega omrežja.

Župan Jevšek med razpravo. | Foto: TV Idea

Potrdili so tudi OPPN za gramoznico Jezera

V prvi obravnavi so zatem potrdili še predlagani odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gramoznico Jezera v Rakičanu. Marca je bil osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta javno razgrnjen, v Rakičanu je bila 17. marca sledila javna obravnavna, na kateri ni bilo večjih pripomb. Krajani potrebo po izkopavanju mineralnih surovin razumejo, a so izrazili zaskrbljenost zaradi vplivov na okolje in zdravje ljudi. Krajane zaselka Jezera skrbijo še transportne poti, po katerih bo potekal odvoz gramozov do separacije na Bakovski ulici. Ne želijo, da bi gramoz prevažali neposredno ob hišah, kar je bilo upoštevano. Mestni svetnik Jože Šadl (Desus) je opozoril na urejanje brežin gramoznice, kar bi bilo, kot pravi, treba določiti že zdaj. Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) je prav tako bil mnenja, da je pomembna tudi končna podoba gramoznice ter da je že zdaj treba določiti terminske plane in videz območja po zaključeni eksploataciji.

Potrdili odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota

Obravnavali so tudi predlog odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, ki sta ga predstavila Damjan Anželj iz mestne uprave in Edith Žižek Sapač, direktorica Zdravstvenega doma Murska Sobota. Predlog so po glasovanju v prvi obravnavi tudi potrdili. Dosedanji odlok je izvir iz leta 1992. Po ustanovitvi novih občin bi morali sprejeti nov odlok, a do tega ni prišlo. Mestna občina je nov predlog odloka pripravila že štirikrat, a doslej še ni bil sprejet. Ker ga je nujno treba sprejeti, je občina skupaj z zdravstvenim domom znova pripravila nov odlok. Kot je pojasnila direktorica doma, je od odloka odvisen statut zdravstvenega doma, v prihajajočem obdobju pa bo na voljo tudi precej razpisov za investicije in pro-

jekte, kjer zavod za prijavo potrebuje veljaven in zakonsko usklajen ustanovitveni odlok. Zdravstveni dom Murska Sobota je odlok posredoval tudi preostalim občinam ustanoviteljicam, ki ga morajo prav tako sprejeti v enaki vsebini in obliki. Direktorica je med drugim še pojasnila, da ima odlok že dolgo brado, večkrat so ga »poskušali spraviti skozi«, vsebinskih pripomb v glavnem ni bilo, ustavilo pa se je pri sestavi sveta zavoda.

Burna razprava o novem odloku

V razpravi je več mestnih svetnikov imelo vprašanja in pripombe v povezavi s svetom zavoda in imenovanjem direktorja zavoda. Marjana Gujta (SMC) veseli, da se s tem odlokom znova nekaj dogaja. Predlagal je, da se permanentno uvedeta strokovna in poslovodska funkcija, torej poslovodski direktor in še strokovni direktor, saj je zavod velik in potrebuje oba. Miran Forjanič (Lista za »2020«) je med drugim povedal, da je treba dodati neprekinjeno nujno zobozdravstveno dejavnost z zagotavljanjem dežurne zobozdravstvene službe. Župan Aleksander Jevšek je bil vesel razprave o tem pomembnem odloku. Tudi on je povprašal o dežurnem zobozdravniku, saj je bilo že večkrat poudarjeno, da je nesprijemljivo, da v regiji ob koncih tedna ni dežurnega zobozdravnika, kar je treba rešiti takoj. V regiji pogreša še medicino dela, tudi na tem področju je, kot pravi, nujno, da storijo korak naprej. Jože Šadl (Desus) je nato dodal, da potrebujemo tudi medicino športa, ki je v regiji prav tako ni. Direktorica mestne uprave Milena Vöröš je mestnim svetnikom pojasnila, da so vsebino odloka že usklajevali s preostalimi občinami. V vseh občinah bodo o odloku odločali občinski sveti. Direktorica murskosoboškega zdravstvenega doma je še pojasnila, da pripravljajo nov predlog dežurne službe in da so težava v zdravstvu tudi kadri, ki jih primanjkuje. Miran

Forjanič (Lista za »2020«) je nato predlagal, da bi lahko bila zobozdravstvena storitev ob koncih tedna in ponoči organizirana tudi na način, da zobozdravnik ne bi bil prisoten ves čas, ampak bi bil v pripravljenosti oz. na klic.

Potrdili odlok o ustanovitvi sveta ustanoviteljic

V prvi obravnavi so mestni svetniki potrdili tudi predlagani odlok o ustanovitvi sveta ustanoviteljic javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, ki ga je prav tako predstavil Damjan Anželj iz mestne uprave. Odlok določa naloge sveta ustanoviteljic, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev ter financiranje in delitev stroškov med občinami. Svet ustanoviteljic se ustanovi z namenom skupnega izvrševanja ustanoviteljskih pravic in za usklajevanje odločitev občin ustanoviteljic pri zagotavljanju javne službe, ki jo izvaja javni zavod Zdravstveni dom Murska Sobota. Sestavljajo ga župani in županje občin ustanoviteljic. Vsak član sveta ustanoviteljic ima toliko glasov, kolikor ima občina ustanoviteljica, ki jo član zastopa, ustanovitvenih deležev (Mestna občina Murska Sobota 33,92 odstotka).

Kadrovske zadeve

Pri kadrovskih zadevah sta bila v svet javnega zavoda Glasbena šola Murska Sobota kot predstavnika ustanovitelja imenovana Andreja Prettnier in Darko Rudaš, v svet zavoda Osnovne šole I Murska Sobota Štefan Küplen, Jože Šadl in Bernardka Ružič, v svet zavoda Osnovne šole II Murska Sobota Franc Boriš, Timi Gomboc in Nada Kuhar, v svet zavoda Osnovne šole IV Murska Sobota pa Nives Cajnko, Samanta Baranja in Liljana Fujs Kojek. V svet zavoda Srednje zdravstvene šole Murska Sobota je bila kot predstavnica lokalne skupnosti imenovana Daniela Mörec.

Murski Soboti prestižni turistični priznanji

KSENIJA GLAŽAR

Na natečaju Moja dežela – lepa in gostoljubna 2021 je Murska Sobota prejela kar dve priznanji: za mestno jedro in za Expano s Soboškim jezerom.

Turistična zveza Slovenije je v okviru Dnevoev slovenskega turizma podelila priznanja nagrajencem 30. natečaja Moja dežela – lepa in gostoljubna 2021, ki je letos potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Boruta Pahorja. Murska Sobota je prejela kar dve priznanji, in sicer za prvo mesto v kategoriji ocenjevanj mestnih jeder ter posebno priznanje za projekt Expano in Soboško jezero. Murska Sobota je edino mesto, ki je prejelo kar dve priznanji. Prejemnike priznanj so predstavili v posebni oddaji Moja dežela – lepa in gostoljubna 2021 na nacionalni televiziji.

Prvo mesto v kategoriji ocenjevanj mestnih jeder

Strokovna komisija, ki je podelila pod drobnogled vzela slovenske kraje, je v obrazložitvi priznanja za prvo mesto v kategoriji mestnih jeder med drugim pohvalila inovativnost Hranilnice prekmurskih dobrot, ki povezuje mesto s podeželjem. V nadaljevanju objavljamo celotno obrazložitev strokovne komisije. »Murska Sobota je mestna občina z 11.000 prebivalci. Je zgodovinsko, upravno, gospodarsko in kulturno središče Prekmurja. V najstarejšem delu sta grad in katoliška cerkev iz 13. stoletja. Naselje okoli njiju je mestne pravice dobilo že v 14. stoletju, vendar se je kot mesto razvijalo šele zadnjih 150 let, še zlasti po drugi svetovni vojni, zaradi razvoja industrije in blokovskih naselij na obrobju. V zadnjem času je občina mestno

središče prepoznala za degradirano urbano območje zaradi izseljevanja, slabih socialnih razmer, nefunkcionalnosti in dotrajanosti, z neurejenimi zunanjimi površinami in brez pravih vsebin. Uvrstila ga je v svojo trajnostno urbano strategijo z ukrepi za izboljšanje, oživitve, zmanjšanje onesnaženosti zraka, hrupa itd. Projekt je bil finančno podprt z evropskimi nepovratnimi sredstvi iz mehanizma celostnih teritorialnih naložb. Občina je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor razpisala natečaj ter v prvi fazi pristopila k rehabilitaciji in revitalizaciji izpraznjenega mestnega središča, in sicer Trga zmage in južnega dela Slovenske ulice z delom sosednjih ulic. Po prenovi naj bi to območje postalo privlačno za različne ciljne skupine, zlasti mlade. Ustavilo naj bi se izseljevanje ter izboljšale socialne in ekološke razmere. Projekt obsega obnovo zunanjih javnih površin in delno komunalne infrastrukture.

Veliko prenovljenih področij

Na Trgu zmage so obnovljeni spomenik osvoboditeljem iz leta 1945 (pri izdelavi spomenika sta sodelovala tudi umetnika brata Boris in Zdenko Kalin) ter parkovne površine. Iz ulice v osi cerkev–grad je nastala velika površina za pešce in kolesarje, ki je hkrati prostor za ulične razstave in prireditve. Na območju Slovenske ulice je prenovljen celoten javni prostor kot skupni prostor oziroma promenada, s prednostjo za pešce in kolesarje. Motorni pro-

Murska Sobota je edino mesto, ki je prejelo kar dve priznanji.

met pa ni izločen, ampak reguliran in podrejen, kar velja posebej pozdraviti. Temu pazljivo sledijo urbana oprema, celo servis za kolesa ter zasaditev 90 dreves, še zlasti pa izdelava parterja, ki je v isti višini. Načrtovalci so z izbranimi materiali in oblikovanjem parterja zagotovili večjo varnost kot drugod ob prenovah parterja. Obnovljena je blagovnica, tradicionalno je prisoten hotel Zvezda z gostinskim vrtom, vabi pa tudi več novih gostinskih lokalov. Tu je bogato opremljen TIC, kjer deluje inovativna Hranilnica prekmurskih dobrot, ki povezuje mesto s podeželjem. Pred vhodom stoji črno kolo, ki z domiselnim sporočilom vabi k nakupu dobrot. V Hranilnici so na voljo iz-

delki, kot je denimo čokolada z okusom prekmurske gibanice, in podobni drugi značilni izdelki, primerni kot spominki in darila. Nenavadno veliko je tekstilnih trgovin, kar je verjetno posledica razpada tekstilne industrije.«

Expanu in Soboškemu jezeru posebno priznanje

Strokovna komisija je podelila še dve posebni priznanji, eno je prejel murskosoboški projekt Expano in Soboško jezero. Komisijo je prepričala domišljena in pestra ponudba mnogih vsebin, namenjenih različnim skupinam obiskovalcev. V nadaljevanju predstavljamo celotno obrazložitev strokovne komisije. »Ob Soboškem jezeru je nastala iz-

jemna arhitekturna stvaritev, kjer lahko na inovativen način spoznamo Pomurje. Preplet naravne in kulturne dediščine območja ter tradicionalnih obrti in sodoben interaktiven digitalni pristop dajejo priložnost vsakemu obiskovalcu, da doživi nepozabno doživetje. Soboško jezero s ponudbo rekreativnih površin na vodi in ob njej nudi aktivno športno izkušnjo ter obenem sprostitev in oddih. Zaradi izjemno domišljene in pestre ponudbe mnogih vsebin, namenjenih različnim skupinam obiskovalcev, menimo, da si interaktivni doživljajski park Expano, ki je tudi dobitnik nagrade sejalec za leto 2020, zasluži posebno priznanje.«

Ob Ulici Štefana Kovača nov drevored

KSENIJA GLAŽAR

Dotrajana drevesa na severni strani Ulice Štefana Kovača, od križišča s Kardoševo ulico do Gledališča Park, je občina ob pomoči javnega podjetja Komunala nadomestila z novimi.

Stara drevesa v drevoredu so bila različno stara, nekatera tudi deset let ali več, več dreves so zaradi dotrajanosti in poškodb odstranili že prej. V drevoredu je tako ostalo le še kakšno posamično popolnoma zdravo in vitalno drevo. Sodelavci Komunale so obstoječa drevesa odstranili in izkopali šture, nato so odstranili še travne plošče in dotrajana drevesa nadomestili z novimi. Na novo je bilo zasajenih 27 dreves vrste kroglasti ostrolistni javor (Acer

platanoides »Globosum«), ki zraste v manjše listopadno drevo s kroglasto kompaktno krošnjo z živo zelenimi listi. Ti se jeseni obarvajo rumeno oranžno. Okrog dreves bodo namesto trave zasajene okrasne rastline, pokrovnice. Postavili bodo tudi nove klopi, koše in šest stoja za kolesa. Urbana oprema bo obenem preprečevala nedovoljeno parkiranje med drevesi oziroma med robnikom cestišča in kolesarsko stezo. Vrednost del znaša dobrih dvajset tisoč evrov.

Z novo ureditvijo bo Ulica Štefana Kovača dobila nekdanji videz, pod krošnjami dreves bo mogoče tudi posedeti na novih klopih.

»Ne pozabimo na materni jezik«

MELITA MARIČ

V Murski Soboti so dan reformacije, ki ga obeležujemo 31. oktobra in je v Sloveniji državni praznik, počastili s slovesnostjo.

Mestna občina, Evangelizacijska cerkev augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji in murskosoboška podružnica Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar so organizirale slovesnost ob dnevu reformacije, ki je potekala v evangeličanski cerkvi Martina Luthra v Murski Soboti. Zbrane sta nagovorila evangeličanski škof mag. Leon Novak in župan dr. Aleksander Jevšek, slavnostna govornica je bila dr. Klaudija Sedar, predsednica tukajšnje podružnice Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar.

Sliši se še danes ...

»Po preteku petih stoletij od začetka reformacije se marsikdaj zastavlja vprašanje, ali reformacija še traja, jo potrebujemo in v kolikšni meri je živa še danes. Pred časom sem v eni prvih števil Evngeličanskega kole-

darja, ko je izhajal še v prekmurskem jeziku, zasledila anekdoto, ki ima dejansko resnično podstat: Luther se je ednook toužo, ka slab glas má, na štero je Melanchton pravo: 'Pa se dönök daleč, daleč čuje.' Sliši se še danes – in kar je najpomembnejše, sliši se v maternem jeziku. Reformacijski duh je še vedno med nami, to dokazujejo in potrjujejo številni spomeniki in pomniki reformacije v slovenskem prostoru, pokončnost in pripadnost, to dokazuje zapisana beseda, ki v knjižni obliki izhaja na novo ali v prenovljeni obliki. Lep primer je posodobitev prekmurske Nove zaveze in Psalmov, ki je v teku in s katero želimo sodobnemu bralcu Knjigo vseh knjig ponuditi v sodobnem prekmurskem jeziku. Küzmič je zapisal, da je Nouvi zakon na stari slovenski jezik obrnjeni, lahko rečemo, da je naš cilj Nouvi zakon obrniti na novu prekmurski jezik. Odgovor torej, ali je reformacija še med

Zbrane je med drugim nagovoril tudi župan dr. Aleksander Jevšek.

nami in ali jo potrebujemo, imamo na dlani, le pogumno moramo stopiti moderni reformaciji nasproti, pri tem pa naj nas vodijo odgovornost, sožitje, solidarnost, strpnost in dialog, tudi v težkih preizkušnjah. Kajti tako gradimo postavljene temelje, vse to oblikuje našo kulturno in na-

rodno identiteto, nas pa obenem opominja na državljansko odgovornost in na to, da pri tem utrdimo vez z vrednotami reformacije, ki povezujejo tako na osebni kot duhovni ravni. Pri tem nikoli ne pozabimo na materni jezik, spoštujmo ga, negujmo in mu izkazujmo zvestobo. Naj nam bo v

navdih, vselej in povsod, v vseh oblikah. Ker sta to naša prednost in bogastvo, ki so nam ju podarili reformatorji. In tega nam ne more nihče vzeti,« je med drugim povedala slavnostna govornica. V kulturnem programu sta nastopila Monika Kammerlander na violini in Jernej Mazej na orglah.

Dolžnost, da ne pozabimo preteklosti

ALEŠ CIPOT

V Gledališču Park so s slovesnostjo ob spominskem dnevu Mestne občine Murska Sobota počastili padle za svobodo, žrtve fašističnega nasilja ter spomin na deportacije in internacije v drugi svetovni vojni.

Slovesnost ob spominskem dnevu tradicionalno prireja Mestna občina Murska Sobota z mestno organizacijo Združenja borcev za ohranjanje vrednot NOB. Občina vsako leto 17. oktobra praznuje spominski dan. V preteklosti je bil 17. oktober praznik velike občine Murska Sobota, ki so jo pozneje razdelili na dvanajst samostojnih prekmurskih občin.

Veselimo se napredka

Slavnostni govornik na prireditvi je bil poslanec državne-

ga zbora mag. Dejan Židan, ki je spomnil na pomurski osvobodilni boj, ko je bilo ogroženo slovensko Prekmurje, in nato poudaril: »Danes smo ponosni občanke in občani Mestne občine Murska Sobota. Veselimo se napredka, novih investicij in vseh nagrad, ki jih kot priznanje dobrega dela dobimo v širši skupnosti. Za hiter razvoj mesta gre iskrena zahvala županu dr. Aleksandru Jevšku in njegovim sodelavcem, mestni upravi, mestnemu svetu in vsem, ki pri razvoju Murske Sobote sodelujejo.« Slavnostni nagovor je za-

Dejan Židan je spomnil na pomurski osvobodilni boj, ko je bilo ogroženo slovensko Prekmurje.

ključil z besedami: »Še posebno smo lahko upravičeno ponosni na povezanost, srčnost in solidarnost med sabo, ki jih čutijo in nam jih priznavajo vsi, ki obiščejo naše kraje.« Organizatorji so pripravili tudi kulturni program. V njem so nastopili dijaki Gimnazije Murska Sobota in mešani pevski zbor Štefana Kovača pod vodstvom zborovodje mag. Tomija Bušinoskega.

V kulturnem programu so nastopili dijaki Gimnazije Murska Sobota in mešani pevski zbor Štefana Kovača.

Slovesnost ob spominskem dnevu tradicionalno prireja Mestna občina Murska Sobota z mestno organizacijo Združenja borcev za ohranjanje vrednot NOB. Občina vsako leto 17. oktobra praznuje spominski dan. V preteklosti je bil 17. oktober praznik velike občine Murska Sobota.

V poklon umrlim

MELITA MARIČ

Na mestnem pokopališču v Murski Soboti je pred dnevom spomina na mrtve potekala žalna slovesnost.

» Ob prazniku spomina na mrtve se po navadi nekoliko dlje zadržimo ob grobovih svojih dragih in se v mislih pogovorimo z njimi. Zahvalimo se jim, da so nam obogatili življenje in v naših srcih pustili trajno sled. Prav tako se ob tem času dalj časa zadržimo pred spominskimi obeležji, kjer se s hvaležnostjo spomnimo vseh, ki so se zapisali v zgodovino našega naroda,« je povedal murskosoboški župan dr. Aleksander Jevšek in obenem spomnil na hrabre može, padle v prvi svetovni vojni, padle vojaše v boju proti okupatorju med drugo svetovno vojno ter

na branitelje slovenske samostojnosti med osamosvojitveno vojno. »Premnogi so za slovenski narod in našo domovino dali življenje. Vendar to niso bili le slovenski može in fantje. Na naših tleh je v drugi svetovni vojni za mir in svobodo preminulo tudi veliko vojakov iz nekdanje Sovjetske zveze,« je med drugim spomnil Jevšek. Zbrane je nagovoril tudi predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Murska Sobota Evgen Emri, ki je spomnil na vse pokojne vojaše, padle v vojni. V nagovoru se je dotaknil zgodovine, izpostavil je zgodovinske dogodke in spomnil na tisoč

borcev, padlih v Prekmurju. »Slava vsem, padlim za svobodo, in hvala vam, ki s svojo prisotnostjo ohranjate večni spomin in opomin bodočim generacijam,« je povedal Emri in dodal, da se je za svobodo treba boriti še danes.

Položili so vence

Poleg župana Jevška so vence ob spomenikih partizanov in vojakov Rdeče armade, padlih v drugi svetovni vojni, položili še namestnik veleposlanika Ruske federacije v Republiki Sloveniji Aleksej Pogonin, predsednik Združenja bor-

S hvaležnostjo se spomnimo vseh, ki so se zapisali v zgodovino našega naroda.

cev za vrednote NOB Evgen Emri, predsednik OZVVS Murska Sobota Ivan Smodiš ter predsednik Policijskega veteranskega društva Sever za Pomurje Drago Ribaš. Jevšek je položil venec tudi na judovskem pokopališču, kjer se je poklonil vsem, ki počivajo na tamkajšnjem pokopališču, in vsem žrtvam holokavsta. Žalno slovesnost je priredi-

la Mestna občina Murska Sobota v sodelovanju z Mestno organizacijo Združenja borcev za vrednote NOB Murska Sobota. V kulturnem programu so nastopili člani Društva upokojencev Murska Sobota in pevci pevskega zbora Vladimir Močan pod taktirko zborovodje Matije Horvata.

Bogata zbirka judovskih knjig

MELITA MARIČ

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so predstavili zbirko judovskih molitvenikov in obrednih knjig iz obdobja med letoma 1779 in 1942.

Direktorica knjižnice mag. Klaudija Šek Škafar je povedala, da je novonastala Judovska zbirka največja v katerikoli slovenski knjižnici. Sestavljajo jo judovski molitveniki in obredne knjige iz predvojnega časa, ki so bili last prekmurske judovske skupnosti. Knjige so ob selitvi knjižnice prinesli iz Hartnerjeve vile, vendar zaradi nepoznavanja hebrejščine doslej niso bile kategorizirane. Zahtevnega projekta so se lotili ob pomoči poznavalke hebrejščine in judovstva Maje Kutin. Projekt so finančno podprli zasebna funda-

cija v tujini, veleposlaništvo Izraela za Slovenijo in murskosoboška občina. Judovska zbirka obsega 99 knjig, zato gre za največjo zbirko liturgičnih knjig v Sloveniji, ki so pripadale pripadnikom judovske veroizpovedi v regiji. Izbrane knjige so v avli knjižnice postavljene na ogled vse do 22. novembra. Zbirko bodo hranili v novi namenski omarici z Davidovo zvezdo.

Ohranjanje judovske kulturne dediščine

Župan dr. Aleksander Jevšek je

ob predstavitvi zbirke izpostavil, da mestna občina iz leta v leto bolj spoštuje in se zaveda vrednot in dediščine judovske skupnosti, ki jo je ta zapustila današnjim generacijam. »Z ureditvijo judovskega pokopališča, postavitvijo obeležja pred judovskim blokom, namestitvijo kamnov spotikavcev pred hiše, kjer so živeli judje, ki so žalostno končali v koncentracijskih taboriščih, ter zdaj tudi z bogato knjižno zbirko skušamo na simboličen način popraviti krivico, ki se je zgodila, ko je bila porušena tukajšnja sinagoga,« je povedal Je-

Molitveniki in obredne judovske knjige so dragocena snovna zapuščina soboške oz. prekmurske judovske skupnosti.

všek in dodal, da imajo za prihodnje leto zelo ambiciozen načrt: obnoviti želijo Hartnerjevo vilo, ki je leta propadala. Odprtja razstave sta se med drugim udeležila Ariel Haddad, glavni rabin za Slovenijo, ki je za to priložnost prišel iz Tr-

sta, in izraelski veleposlanik Eyal Sela, ki je za ta svečani dogodek prišel posebej iz Jeruzalema. Izraelski veleposlanik se je Murski Soboti med drugim zahvalil za pomoč pri ohranjanju judovske kulturne dediščine.

Praznični december se pripravlja

NATALIJA KREFT

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v sodelovanju z mestno občino pripravlja v primeru ugodnih epidemioloških razmer praznični december v mestnem središču.

Praznične luči bodo prižgali v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri, ko bodo odprli tudi drsališče, ki bo največ veselja prav gotovo prineslo najmlajšim. Drsališče bo tokrat popestrilo mestno jedro. Na Slovenski ulici bodo ob ledeni ploskvi stale pravilno okrašene hiške, v katerih bodo ponujali tople napitke, hrano in rokodelske izdelke. V decembru bodo ob koncih tedna obiskovalce razvajali glasbeniki, ki bodo skrbeli za zabavo vseh generacij. Še posebno čarobno bo v tednu pred božičem, ko bo na Slovenski ulici potekal zdaj že tradicionalni Božično-novoletni sejem, kjer bo moč kupiti uni-

katna in res posebna darila za najdražje. Slišati bo pravljice v Pravljični deželi na Trgu zmage, mestno središče bodo otroci iz vrtca obiskali z lučkami, pripravljajo predstave in glasbo priljubljenih slovenskih glasbenikov.

S prižigom luči v čarobni december

Praznično vzdušje se v mestu začne s prižigom prazničnih luči in odprtjem drsališča. Še pred tem v nedeljo, 5. decembra, ob 11. uri vabijo na Miklavžev pohod, ki ga pripravlja Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v sodelovanju s planinskima društvoma Matica in Mura. Prijave niso

potrebne, pohodniki pa se bodo zbrali na Trgu zmage, se podali v smeri Fazanerije, nato po kanalu ter naprej proti Krogu, kjer jih bo pri brodu čakala topla malica, po njej pa se bodo odpravili nazaj proti Murski Soboti. Pohodnike bo vodil predsednik Planinskega društva Matica Jože Ružič. V ponedeljek, 6. decembra, Komunala Murska Sobota v središču Murske Sobote pripravlja tradicionalno Miklošovo senje. Tudi tokrat so k sodelovanju povabili številne rokodelce, gostince in druge ponudnike iz lokalnega okolja, drugih slovenskih krajev in tudi iz tujine. Zadišalo bo po kuhanem vinu in domačih dobrotah. Celodnevno dogajanje bo popestrila glasba v živo.

Dogodki se bodo odvijali, v kolikor bodo to dopuščale epidemiološke razmere glede koronavirusa.

25 let Ekošole v Bakovcih

KSENIJA GLAŽAR

V ta nacionalni program so se vključili med prvimi šolami v Sloveniji.

Ob 25. obletnici Ekošole na OŠ Bakovci so pripravili razstavo. Šolski glasbeni pedagog Mitja Medved je uglasbil novo ekohimno, ki jo je šolski pevski zbor zapel ob spremljavi šolskega ansambla.

OŠ Bakovci in OŠ Notranjski odred Cerknica sta se leta 1996 kot prvi šoli v Sloveniji vključili v nacionalni program Ekošole. Prva nacionalna koordinatorica tega programa Nada Pavšer je zapisala, da jim je leta 1996 »z zagnanostjo obeh takratnih ravnateljev, Marije Lavrenčič iz Cerknice in Janka Rožmana iz Bakovcev, uspelo na Gospodarskem razstavišču pripraviti predstavitev slovenskega programa Ekošole. Že v septembru istega leta se je pridružilo osemnajst šol«. Po besedah današnje ravnateljice OŠ Bakovci Jožice Lukač je bakovska šola s podružnično šolo v Dokležovju na tem področju orala ledino. Dodaja še, da so podobne aktivnosti na šoli izvajali že prej. Danes je v ta program v Sloveniji vključenih 717 ustanov.

Zelena zastava

Namen programa Ekošole je spodbuditi mlade, da se aktivno vključujejo v prepoznavanje in reševanje okoljskih problemov. S sistematičnim pristopom ponuja praktične korake, ki pomagajo krepiti zavedanje o okolju ter so podlaga za okolju prijaznejše ravnanje v šoli, doma in v lokalni skupnosti. »Šola kot vzgojno-izobraževalna ustanova pri tem igra pomembno vlogo. Otroke je treba navajati na pravilno ravnanje z odpadki, varčevanje z energijo, zdrav način življenja in spoštovanje vsega, kar nas obkroža,« pravi ravnateljica. Priznanje in potrditev za uspešno in nenehno nadgrajevanje okoljskega delovanja ustanove v programu je znak – zelena zastava. OŠ Bakovci že vsa leta dosega standarde za podelitev zelene zastave.

Na šoli izvajajo različne ekoprojekte

V letošnjem šolskem letu bodo v okviru programa Ekošole izvedli projekt Šolska vrtilnica, v katerem učenci na šolskem vrtu pridobivajo zlasti praktična znanja, vrt pa uporabljajo tudi kot učilnico na prostem. Pri Ekobranju za ekoživljenje se učenci med branjem knjig z ekološko tematiko seznanijo s številnimi ekološkimi vsebinami in razvijajo ustvarjalno mišljenje. Pridobljeno znanje nato uporabijo pri ustvarjanju različnih izdelkov in tako ekološke vsebine povežejo z drugimi predmetnimi področji. Učenci bodo sodelovali v likovnem natečaju, povezanem z okoljskimi vsebinami. Nadaljujejo še z že ustaljenimi ozaveščevalnimi in zbiralnimi akcijami. Na šolskem vrtu imajo tri gredice z jagodičevjem, zelišči in užitnimi grmovnicami. Še letos načrtujejo obnovo šolskega sadovnjaka. Ob šoli imajo še šolski čebelnjak, ki služi kot učni primer zgradbe čebelnjaka. Vse to vse šolsko leto vključujejo v šolski program pri določenih predmetih celotne vertikale v okviru ur pouka in dnevo dejavnosti.

Tekmovali najbolje pripravljeni

MELITA MARIČ

V Murski Soboti in okolici je potekalo osmo tekmovanje oddelkov Slovenske vojske z mednarodno udeležbo.

Dvodnevnega tekmovanja se je udeležilo dvanajst vojaških ekip, od tega osem oddelkov Slovenske vojske, ekipa iz Hrvaške, ekipa oboroženih sil Severne Makedonije, oddelk Nacionalne garde iz Kolorada v Združenih državah Amerike, varnostne sile Kosova ter letos premierno tudi oddelk civilnih policistov iz Policijske uprave Murska Sobota. Sodelujoči oddelki tekmovalcev so se v širši okolici Murske Sobotice, strelišča Mačkovci, Pečarovec, Vaneče, Puconce in vojaškega vadišča Berek merili v vojaških veščinah, kot so gibanje po terenu, osnove orientacije ter jedrska, radiološka, kemična in biološka zaščita, potiskali so težko vojaško vozilo z opremo, nudili prvo pomoč ranjencu ter se urili v premagovanju vodnih ovir, streljanju in voditeljskih veščinah.

Psihofizična pripravljenost je pomembna

Tekmovalci so med tekmoval-

Sodelovalo je osem oddelkov Slovenske vojske, štirje oddelki iz tujine in oddelk civilnih policistov Policijske uprave Murska Sobota.

njem nosili dvajset kilogramov opreme in peš premagali okrog dvajset kilometrov hribovitega in ravninskega terena. Veliko vlogo je imela psihofizična pripravljenost posameznikov. Na tekmovanju za najboljši oddelk je zmagalo moštvo 132. gorskega polka prve brigade, drugo mesto je zasedel oddelk 74. pehotnega polka, tretje pa odde-

lek hrvaške vojske. Tekmovanje vojaških oddelkov, ki poteka že vse od leta 2013, je v Prekmurju potekalo prvič. Letošnje tekmovanje je bilo del spremljajočih aktivnosti mednarodne vojaške vaje Zaščita, reševanje in vojaška mobilnost DRM2 EX21 (angl. Disaster Relief and Military Mobility).

Zgradba je izjemna pridobitev

UREDNIŠTVO

Društvo Mozaik je pripravilo dan odprtih vrat Zavetišča za brezdomne osebe Murska Sobota, saj so želeli predstaviti dobro sodelovanje pri zagotavljanju socialne vključenosti ogroženih posameznikov..

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota je s pridobitvijo evropskih sredstev ter izvedbo investicije celovite obnove in dograditve objekta za namestitev brezdomnih oseb omogočil izvajanje programa v obnovljeni stavbi na Tomšičevi 16. V novih prostorih zagotavljajo primerno bivalno okolje za uporabnike in dosegajo evropske prostorske normative. Nova zgradba je za vse izjemna pridobitev, saj z njo lažje izvajajo zastavljene cilje programa.

Pomagali več kot 200 posameznikom

Javni socialnovarstveni program Zavetišče za brezdomne osebe, ki deluje pod okriljem društva Mozaik, v skladu z nacionalnimi smernicami in načeli za preprečevanje brezdomstva opravlja svoje poslanstvo že vse od leta 2007. Med

Letno v prostorih nudijo namestitev 40 osebam.

izvajanjem programa so pomagali več kot dvesto posameznikom, letno pa nudijo namestitev štiridesetim osebam. V današnjem času se je še posebej pokazalo, kako ranljivi so socialno izključeni in kako pomembne so organizacije, ki tudi v kriznih razmerah opravljajo polno poslanstvo ter s tem

omogočajo nastanitveno podporo in nudijo psihosocialno pomoč v pomurski regiji. Letos so ta dan simbolično obeležili z narobe obrnjenimi dežniki, s katerimi so opozarjali, da tudi v času, ko so bili ljudje omejeni na bivanje v domačem okolju, obstajajo ljudje, ki te možnosti nimajo.

Skupaj zmoremo

GEZA GRABAR

Priložnostno prireditev pod sloganom Skupaj zmoremo je v novih društvenih prostorih (Ulica arhitekta Novaka 4 v Murski Soboti) pripravilo Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota.

Novo so k sodelovanju povabili dolgoletne partnerje in podpornike – Lions klube iz Lendave, Ljutomera, Murske Sobote in Gornje Radgone. Kulturno-rekreativnega in družabnega dogodka so se udeležili številni povabljeni gostje, člani društva in drugi. Ob tej priložnosti so o pomenu vključevanja slepih in slabovidnih v družbo, o pomoči njim ter njihovem enakovrednem sprejemu v družbo spregovorili predsednik društva Vojmir Prosen, Nino Maletič, guverner Lions distrikta 129 Slovenija, Marja Dolamič, conska predsednica Lions klubov Pomurja, ter Igor Ternar, pooblaščenec za slepe in slabovidne v Lions klubu Murska Sobota. V družabnem delu so si zbrani izmenjali izkušnje s tega področja in se na društveni terasi pomerili v vrtnem kegljanju. Sodelovalo je šest mešanih ekip, od tega dve društveni in štiri iz že omenjenih področnih Lions klubov.

Lionsi so pomemben partner

Kot je povedal predsednik Vojmir Prosen, je murskosoboško društvo edino te vrste v Pomurju, deluje že več kot sedemdeset let in ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva. V društvu se trudijo zagotavljati boljše pogoje za življenje in delo ljudi z okvarami vida ter stalno ozaveščanje prebivalstva o posebnih prilagojenih potrebah. »Te niso primerljive z nobeno drugo invalidnostjo, saj potrebujemo pomoč v vsakdanjem življenju, pri šolanju ter pri premagovanju gibalnih in komunikacijskih ovir,« dodaja. Širina in odprtost delovanja društva se odražata v aktivni povezovalni vlogi med številnimi partnerji v okolju. In tu so Lions klubi Pomurja za to medobčinsko društvo zelo pomembni, saj vrsto let sodelujejo pri izvedbi številnih akcij in projektov. Pomagali so jim pri pridobivanju finančnih pomoči pri

Ponovno so k sodelovanju povabili dolgoletne partnerje in podpornike – Lions klube iz Lendave, Ljutomera, Murske Sobote in Gornje Radgone.

sofinanciranju dragih tehničnih pripomočkov, jim pomagali pri opremitvi prostorov na lokaciji stare kirurgije, kjer je bil dolgo leta njihov sedež, ter pri opremitvi za nove društvene prostore v samostojni zgradbi v neposredni bližini. S pomočjo Lions kluba Murska Sobota so kupili tudi prvi društveni kombi za prevoz članov. S finančno podporo vseh štirih Lions klubov Pomurja ob 70. obletnici so kupili računal-

niško opremo za potrebe društva. In ne nazadnje: skupaj so izvedli številne izkustvene akcije s simulacijo hoje z belo palico, s spremljevalcem oziroma psom vodnikom ter s poznavanjem prilagojenih tehničnih pripomočkov, ki slepim in slabovidnim omogočajo lažjo in kakovostnejšo komunikacijo z okoljem. Leta 2019 je bila odmevna tudi njihova predstavitev prireditev v Expanu.

Na skupščini Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije je ob letošnjem dnevu predsednik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota Vojmir Prosen prejel plaketo za dolgoletno delo v zvezi in društvu. Iz društva sta bila nagrajena še Boštjan Vogrinčič in Drago Potočnik, ki se na državni in mednarodni ravni odlikujeta v športnih dosežkih.

Aktivni bakovski upokojeanci

ALEKSANDRA GRAH

V jesenskih mesecih bakovski upokojeanci že tradicionalno organizirajo športne aktivnosti, ki se jih udeležujejo tekmovalci drugih upokojenskih društev, in srečanja članov.

Kot je povedala predsednica društva Marija Kočar, kljub vsem težavam uspešno uresničujejo program dela, saj se poskušajo prilagoditi trenutnim razmeram, a vseeno »pogrešajo druženja, zlasti kot pobeg iz osame«. Doslej jim je uspelo izvesti spomladanski pohod in opraviti zbor članov. Med društvi potekajo športna srečanja, tudi z udeležbo domačih športnikov. »Pokrajinska zveza društev upokojencev je izvedla regijska tekmovanja, na katerih so se odlično odrezale naše balinarke, saj so postale regijske prvakinja in se uvrstile na državno prvenstvo,« še izpostavlja predsednica in dodaja, da v okviru kulturne sekcije pogrešajo mentorstvo pri plesni in dramski skupini, zato je usoda teh vprašljiva. Ob tem je izpostavila in pohvalila članke balinarske sekcije, ki so lično uredili ograjo in objekt na balinišču, za kar je sredstva prispeva-

la krajevna skupnost. Zahvalila se je tudi mestni občini za podeljena sredstva v okviru socialnega programa. V letošnjem letu so podelili priznanja zaslužnim članom, in sicer so priznanja Pomurske pokrajinske zveze prejele članice Sidonija Titan, Matilda Magdič in Ana Horvat. Priznanji Zveze društev upokojencev Slovenije sta prejeli Anica Kuhar in Biserka Flegar.

Doslej jim je uspelo izvesti spomladanski pohod in opraviti zbor članov. Med društvi potekajo športna srečanja, tudi z udeležbo domačih športnikov.

V času koronavirusa pogrešajo predvsem več druženja. | Foto: arhiv Soboških novin

Trezino senje v manjši obliki

KSENIJA GLAŽAR

Senje, ki spada med sejme z najdaljšo tradicijo v mestu, je letos bilo na manjšem območju, odvila pa se je tudi ob upoštevanju pogojev PCT.

Letošnje Trezino senje so organizatorji, javno podjetje Komunala, omejili na del Slovenske ulice, od krožišča pri Zvezdi do križišča pri Diani. Ponudba na stojnicah je bila kljub temu pestra, vendar s poudarkom na ponudbi živilskih in neživilskih izdelkov ter domače in umetnostne obrti, ni pa manjkala niti tradicionalna gostinska ponudba. Zaradi razmer in trenutnih pogojev, ki veljajo v povezavi s covidom-19, so organizatorji tokrat dali prednost razstavljanjem z domačo obrtjo. Dogajanje na Slovenski ulici so popestrili z glasbenim nastopom Prekmurske godbe Bakovci, za godbeniki so na oder pri hotelu Diana

stopili še glasbeni gosti Trifrtalenadesejt, prekmurska rock skupina, ki je znana kot uradni izvajalec himne NŠ Mura.

Sejemska dejavnost že 650 let

Trezino senje poteka vsako leto 15. oktobra, na dan, ko goduje Sveta Terezija Avilska

(1515–1582), ki je bila španska karmeličanka, redovna prenoviteljica, mistikinja in svetnica. Papež Pavel VI. jo je kot prvo žensko razglasil za cerkveno učiteljico in ji priznal posebno poslanstvo žensk – ženska ima nenadomestljivo vlogo v službi življenja in miru na Zemlji. Sicer pa sejemska dejavnost v našem mestu živi že več kot 650 let.

Letošnje Trezino senje so organizatorji, javno podjetje Komunala, omejili na del Slovenske ulice, od krožišča pri Zvezdi do križišča pri Diani. Ponudba na stojnicah je bila kljub temu pestra, vendar s poudarkom na ponudbi živilskih in neživilskih izdelkov ter domače in umetnostne obrti, ni pa manjkala niti tradicionalna gostinska ponudba.

Tudi letos ni manjkalo srčnosti.

Trezino senje poteka vsako leto 15. oktobra.

Dvodnevni spektakel v Rakičanu

MELITA MARIČ
FOTO: ALEŠ CIPOT, MELITA MARIČ

RIS Dvorec Rakičan je že osmič organiziral prireditev Ples – noč čarovnic.

Istolična lokacija in nepozaben ambient grajskih zidov, zveneca glasbena imena, atraktiven program za vso družino in spektakularen šov so ob dvorcu Rakičan ponovno pričarali čarobno vzdušje.

Začelo se je v petek

V petek so kot prvi na grajski glasbeni oder stopili Polkaholiki in dobro ogreli ozračje, sledil je nastop mlade ljubljanske rock skupine Joker Out, za vrhunec dneva je poskrbel priljubljeni pevec Luka Basi. Petkovo dogajanje se je zaključilo z nastopom prekmurske skupine Blue Planet. Letos je bilo koncertno prizorišče izključno notranje dvorišče dvorca, v šotoru pa so glasbo vrteli didžeji DJ Harry, DJ Rosana Rabuza in DJ LexyDee. Glasbeni sladokusci so na račun prišli tudi v soboto. Prva je ta dan na oder stopila pomurska rock skupina Trifrtalenadesejt, sledil je nastop znane slovenske rock skupine Mi2. Za vrhunec dvodnevne dogajanja je poskrbela legendarna rock skupina Siddharta, ki je množico obiskoval-

cev navdušila z največjimi uspešnicami. Dvodnevno dogajanje je zaokrožila slovenska punk skupina iz Maribora Alo!Stari.

Navdušeni tudi najmlajši

Oba dneva se je dogodek začel s srednjeveškim in čarovniškim programom, namenjenim zlasti družinam in najmlajšim. Poskrbljeno je bilo za pestro dogajanje z atraktivnimi vsebinami za najmlajše, ki so uživali v poslikavi obrazov, čarovniški predstavi, spektakularnem ognjenem šovu, sojenju čarovnic, čarovniškem poligonu, ustvarjalnicah, cirkuškem kotičku, mečevanju, lokostrelstvu in številnih drugih dejavnostih. Prikazano je bilo življenje v srednjem veku, ki ga je za vrhunec pospremil še srednjeveški nastop z viteškim turnirjem in srednjeveškimi plesi. Obiskovalci so si lahko ogledali ognjeni šov z ognjenimi kreacijami in prižig grmade s predstavo. Poskrbljeno je bilo tudi za kulinarično ponudbo. Prireditev je potekala ob upoštevanju pogoja PCT.

Nastopi priljubljenih glasbenikov so dodatno ogreli ozračje.

Poskrbljeno je bilo za pestro dogajanje z atraktivnimi vsebinami.

Prenovljena bo še ena soboška ulica

UREDNIŠTVO

Župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek in predsednik uprave Pomgrada Iztok Polanič sta podpisala pogodbo o izvajanju gradbenih del celovite prenove Ulice arhitekta Novaka.

Ta se bo izvajala v okviru projekta Urejanje kolesarskih povezav – 2. faza, ki bo sofinanciran iz mehanizma Celostnih teritorialnih naložb za ukrepe trajnostne mobilnosti. Investicija, katere cilj sta vzpostavitev kakovostnih kolesarskih povezav v občini in celovita obnova ulice, bo zajemala celovito prenovo prometnih površin na odseku med Slovensko in Gregorčičevo ulico, kjer bo v prihodnjem letu v okviru nadaljnega projekta urejeno tudi krožišče.

Investicija skoraj 340 tisoč evrov

Ulica arhitekta Novaka, ki bo v celoti asfaltirana, ostaja dvo-smerna, novosti bosta kolesar-

ski pas v obe smeri na cesti in vzporedno parkiranje na ulici. Z izvedbo del bo urejeno tudi vmesno križišče s Cvetkovo ulico in predvidenim vhodom na območje novega trgovskega centra (na območju nekdanjega Potrošnika). Dograjen bo tudi manjkajoči odsek pločnika na Cvetkovi ulici ter prenovljena vodovodno omrežje in javna razsvetljava. Na ulici bo po zaključku del zasajen nov drevo-red. Dela se bodo začela sredi novembra, dokončanje je predvideno v aprilu prihodnje leto, kar bo odvisno tudi od vremenskih razmer. Celotna investicija obnove Ulice arhitekta Novaka znaša 339.147,71 EUR. Celotni projekt CTN Urejanje kolesarskih povezav – 2. faza znaša 1,3 milijona EUR in ga v višini

Novosti bosta kolesarski pas v obe smeri na cesti in vzporedno parkiranje na ulici.

707.102 EUR sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada. V okviru projekta je bila letos dokončana celovita ureditev Kroške ulice.

Investicija, katere cilj sta vzpostavitev kakovostnih kolesarskih povezav v občini in celovita obnova ulice, bo zajemala celovito prenovo prometnih površin na odseku med Slovensko in Gregorčičevo ulico, kjer bo v prihodnjem letu v okviru nadaljnega projekta urejeno tudi krožišče.

Za koristne informacije

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: ROK PETJE

V Pušči je začela delovati informacijska točka, kjer različne organizacije krajanom Pušče nudijo veliko koristnih informacij, strokovna svetovanja in pomoč.

Krajanom Pušče je od oktobra na voljo informacijska točka, kjer lahko dobijo veliko koristnih informacij. Nastala je zaradi potrebe po celovitem in organiziranem razvoju romske skupnosti, medsebojnem povezovanju ter ustvarjanju novih priložnosti za izboljšanje položaja in življenjskega standarda romske skupnosti v občini. Ideja je vzklila v okviru projekta Dream Road, ki se izvaja v okviru programa Interreg Danube, v katerem kot projektni partner sodeluje Mestna občina Murska Sobota. Vlogo vodilnega partnerja opravlja RIS Dvorec Rakičan, izvajalec projekta je Razvojni center Murska Sobota. Občina je že poskrbela za opremljenost informacijske pisarne, projektni partnerji pa bodo v prihodnje z različnimi vsebinami zagotavljali trajnost projektov.

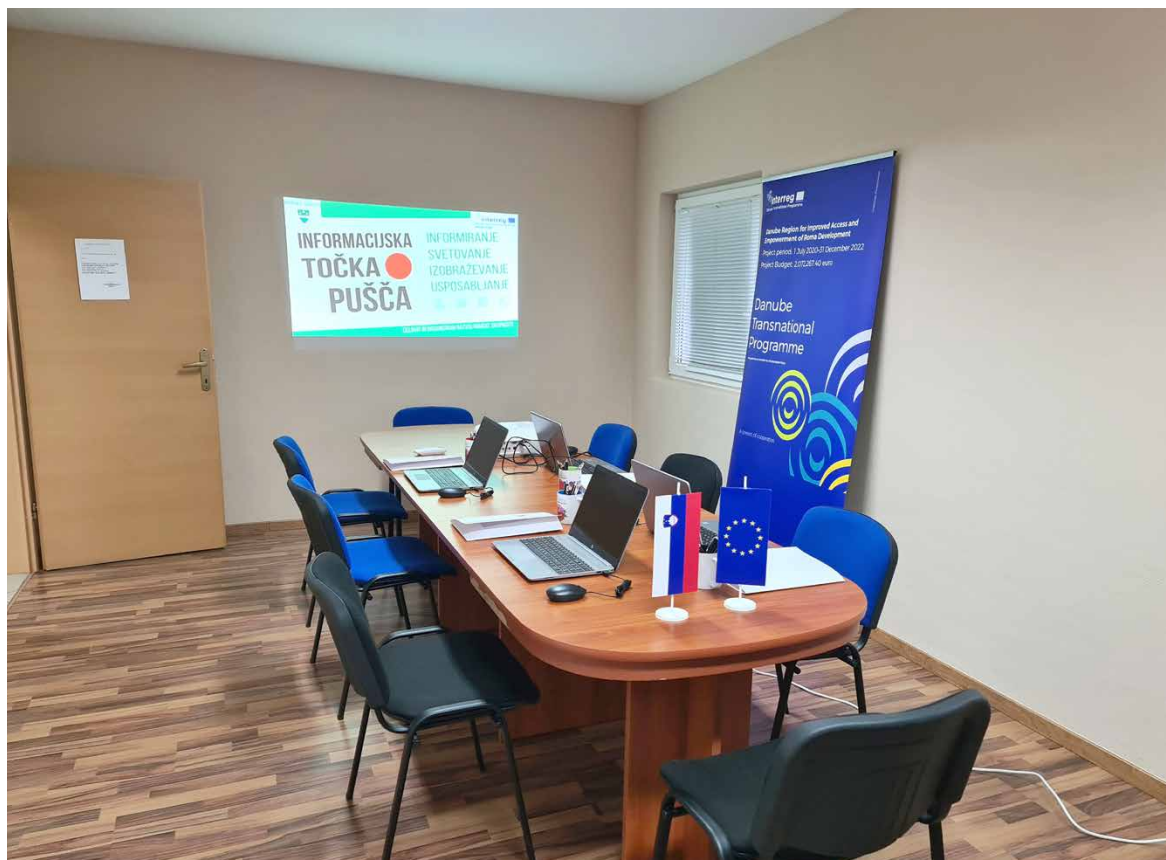
Svetovanje in usmerjanje

Septembra je pismo o nameri za vzpostavitev informacijske točke v Krajevni skupnosti Pušča podpisala

lo kar petnajst organizacij, ki bodo zagotavljale izvajanje različnih vsebin. Poleg mestne občine, RIS Dvorec Rakičan in Razvojnega centra Murska Sobota so pismo o nameri podpisali še urad vlade za narodnosti, Policijska uprava Murska Sobota, Center za socialno delo Murska Sobota, Zavod RS za zaposlovanje, Ljudska univerza Murska Sobota, Komunala Murska Sobota, Pomurska gospodarska zbornica, Vrtec Murska Sobota, Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, Ustanova lokalna razvojna fundacija za Pomurje, Zveza za razvoj romske manjšine – Preporod in Krajevna skupnost Pušča. Organizacije, ki bodo zagotavljale vsebine, se bodo osredotočale na svetovanje in usmerjanje, nudile bodo podporo pri reševanju romske problematike na svojem področju delovanja ter spodbujale medsebojno povezovanje in izvajanje skupnih projektov.

Izvedli že prve tematske dogodke

Po odprtju informacijske pisar-

Občina je že poskrbela za opremljenost informacijske pisarne, projektni partnerji pa bodo v prihodnje z različnimi vsebinami zagotavljali trajnost projektov.

ne v začetku oktobra so že izvedli prve dogodke. S predstavniki turistično-informacijskih centrov ter drugih organizacij s področja turizma v Pomurju so pregledali aktualne dejavnosti na področju turizma v regiji, predstavili delovanje in razvoj Pušče ter raz-

pravljali o možnostih za prihodnje vključevanje kraja v skupne produkte. S posameznimi institucijami se dogovarjajo za tematske dogodke. V začetku novembra so nudili pomoč pri pripravi projektov za razpis Eko sklada za obnovo streh in kurjave. V tem

mesecu načrtujejo dogodke, ki bodo povezani z načrtovanjem in vzpostavljanjem novih društev, pripravo bilanc ter razvojem produktov s področja turizma in podjetništva. Krajanom o aktualnih dogodkih obveščajo z obvestili na oglasnih deskah v naselju.

Evangelistični list izhaja že pol stoletja

KSENIIJA GLAŽAR

Pred petdesetimi leti, novembra 1971, je izšla prva številka Evangelističnega lista, mesečnika Evangelistične cerkve augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji.

Z avod Primoža Trubarja Murska Sobota je lani skupaj z Evangelistično cerkvijo augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji obeležil stoto obletnico Evangelističnega koledarja, kar so počastili z izdajo faksimila prvega koledarja. Letos novembra mineva petdeset let od začetka izhajanja Evangelističnega lista, mesečnika, ki od leta 1971 izhaja neprekinjeno. Še pred njim, med letoma 1922 in 1941, je kot prekmurški evangelistični mesečnik izhajal njegov predhodnik Dusevni list, ki je bil ves čas izhajanja v prekmurščini, do konca leta 1931 tudi v prekmurškem črkopisu (pogosto imenovan tudi madžarski črkopis) in pozneje v gajici. Kot pravi dr. Klaudija Sedar iz Zavoda Primoža Trubarja Murska Sobota, je bilo slovo tedanjega uredništva od izhajanja verskega lista težko, a je bilo nujno zaradi težkih materialnih razmer (drag tisk, neredno plačevanje naročnine in vojne razmere).

Po treh desetletjih ponovno izid mesečnika

Poslanstvo lista je bilo usmerjeno v prispevek k povezanosti in rasti v krščanskem življenju, da člane evangelistične cerkve in splošno slovensko javnost, tudi Slovence v zamejstvu in tujini, v verskem in verskokulturnem duhu seznanja z aktualnim dogajanjem iz življenja v tej cerkvi in njenih cerkvenih občinah ter z njeno versko in kulturno dediščino, v ekumenskem duhu pa poroča tudi o dogodkih iz življenja v drugih cerkvah. V petdesetih letih sta se njegova oblika in obseg spreminjala. Izhaja v slovenskem knjižnem jeziku, občasno za pripadnike madžarske narodne skupnosti tudi v madžarskem jeziku. Objavljeni so strokovni članki, poročila z domačih in mednarodnih srečanj, duhovna razmišljanja, misli, molitve in pesniške stvaritve, spominski in podobni zapisi, biblična vodila, razna obvestila in naznanila. Posebna pozornost je bila vseskozi namenjena mladim bralcem.

Prvi urednik Ludvik Jošar

Do leta 1993 je Evangelistični list izhajal na osmih straneh, do leta 2002 so mu bile dodane še štiri strani. Danes izhaja na šestnajstih straneh, občasno tudi na dvajsetih. Prvi barvni tiski se začnejo pojavljati konec leta 1997, od leta 2003 v celoti izhaja v barvnem tisku. Do leta 2002 je bil njegov format časopisni, zatem revijalni, sprva v nekoliko večjem formatu, z letom 2003 pa v formatu A4, kot izhaja še danes. Glavni in odgovorni urednik je bil sprva bodonski duhovnik Ludvik Jošar, ki je maja 1974 postal glavni urednik, odgovorni pa moravski duhovnik Gustav Skalič. Leta 2003 je glavni in odgovorni urednik postal hodoški duhovnik Vili Kerčmar, aprila 2017 ga je nasledil moravski duhovnik in častni škof Geza Erniša. Zaradi bolezni ga je letos nasledila Klaudija Sedar.

Ob jubileju še posebna številka

Avtorji prispevkov so evangelistični duhovniki in zunanji sodelavci, med drugimi tudi Frida

Letos novembra mineva petdeset let od začetka izhajanja Evangelističnega lista.

Kovač in dr. Cvetka Hedžet-Tóth. Urednica še pravi, da gre zasluga in zahvala za to, da je list stopil v petdeseto leto izdajanja, prizadevanju vseh urednikov in piscev, ki so mesečno skrbeli, da je list dosegel naročnike in splošno javnost. Dodaja

še, da je želja sedanjega uredništva, da raste še naprej ter prihaja na še več naslovov in med bralce. Ob okrogli obletnici poleg redne pripravljajo še posebno številko. To pobudo in projekt podpira tudi Mestna občina Murska Sobota.

Pomurje daje največ doktorjev znanosti

MELITA MARIČ

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je potekal prvi Vanekov večer v tej sezoni z naslovom »Na raziskavah temelječe inovacije – razvojna priložnost Slovenije: vloga sveta za razvoj SAZU«.

Tokratni gost je bil ugleden in v svetovnem okolju uveljavljen pomurski akademik dr. Igor Emri, član predsedstva SAZU in predsednik sveta za razvoj. Dr. Emri je viden predstavnik znanstvene akademske sfere pomurskih krajev in viden član skupnosti doktorjev znanosti, ki imajo korenine v Pomurju. Dolgo časa živi v Ljubljani, a je ostal Prekmurcu, povezan s Prekmurjem. »Prekmurje je naredilo izjemen korak naprej. Po številu doktorjev znanosti, ki imajo korenine v posamezni regiji v Sloveniji, je pomurska regija najbogatejša. Največ doktorjev znanosti na tisoč prebivalcev je prav iz Pomurja,« izpostavi gost, ki je zdaj upokojen, a v znanstveni in akademski sferi ostaja aktiven.

Bogata kariera

Po dokončani gimnaziji v Murski Soboti je študiral strojništvo na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani, kjer je diplomiral, leta 1981 je tam še doktoriral in se pozneje zaposlil kot redni profesor. Uveljavljal se je v med-

narodnem okolju. Leta 2000 je bil med drugim kot prvi tujec izvoljen za predsednika ameriškega znanstvenega združenja The Society of Experimental Mechanics. Od ustanovitve revije Mechanics of Time Dependent Materials leta 1997 je njen glavni in odgovorni urednik. Revija danes sodi v sam vrh revij na področju mehanike in reologije. Razvil je prvi nelinearni viskoelastični model, znan kot model Knauss-Emri. Ruska akademija naravoslovnih znanosti mu je za ta znanstveni dosežek podelila medaljo Kapitsa, ki velja za najvišje priznanje te akademije. Kot gostujoči profesor je predaval na več univerzah v Evropi, na Japonskem, Kitajskem in v Združenih državah Amerike. Je eden od ustanoviteljev podiplomske šole EURHEO ter prejemnik številnih nagrad in priznanj. V svoji bogati karieri nikoli ni imel občutka, da je v službi. »Delo sem dojemal kot hobi in ne kot službo,« poudari eden najuglednejših slovenskih znanstvenikov v svetovnem okviru.

S pomurskim akademikom dr. Igorjem Emrijem se je pogovarjal Marjan Šiftar, podpredsednik Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija.

Mestna občina
MURSKA SOBOTA

DRAGI OBČANKE IN OBČANI!

Tudi Mestna občina Murska Sobota želi občanom in občankam ponuditi možnost, da sami predlagajo projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja v naši občini.

Participativni proračun je mehanizem, kjer občani neposredno odločajo o porabi dela proračunskih sredstev in sami določijo, katere investicije so pomembne za celotno skupnost.

Vabim vas, da izkoristite to priložnost in nam posredujete predloge projektov, za katere bi želeli, da jih uresničimo. Veselim se izvirnih idej za naše skupno dobro!

Dr. Aleksander Jevšek
župan

ODLOČAJMO SKUPAJ!

PARTICIPATIVNI PRORAČUN MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2022

KAJ JE PARTICIPATIVNI PRORAČUN?

S participativnim proračunom občina določen delež denarja iz občinskega proračuna nameni izvedbi projektov po izboru občanov.

Občina tako zagotavlja vključenost oziroma participacijo občanov pri načrtovanju porabe proračunskega denarja. O občinskem denarju tako ne odloča le politika, temveč so v razporejanje občinskega denarja aktivno vključeni občani, ki lahko neposredno odločajo o izvedbi za njih pomembnih projektov.

KAJ JE CILJ PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA?

Z uvedbo participativnega proračuna želi Mestna občina Murska Sobota, pritegniti svoje občanke in občane k aktivni participaciji, povezovanju in sodelovanju pri ustvarjanju pogojev za dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju.

PRAVNI OKVIR

Osnova za izvajanje participativnega proračuna je Resolucija o normativni dejavnosti (Ur.l. RS, ŠT. 95/09), priporočila računskega sodišča in 48.a člen Zakona o lokalni samoupravi.

»Občina lahko v postopku priprave predloga proračuna določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo občani. O predlaganih projektih občina izvede posvetovanja z občani najkasneje do predložitve proračuna občinskemu svetu v sprejem.«

FINANČNI OKVIR

V proračunu Mestne občine Murska Sobota za leto 2022 bo za participativni proračun namenjenih 100.000€.

OBMOČJE IZVAJANJA

Sredstva iz participativnega proračuna bodo razdeljena na enem območju, ki obsega celotno Mestno občino Murska Sobota.

KDO LAHKO SODELUJE?

Predlagatelj projekta je lahko vsak prebivalec ali prebivalka s stalnim ali z začasnim bivališčem v Mestni občini Murska Sobota.

Predlagatelj projekta ne more biti izvajalec predlaganega projekta, ne kot fizična ali pravna oseba, ne kot lastnik izvajalca, ne kot oseba povezana s poslovodstvom izvajalca.

KAKO LAHKO PREDLAGATE PROJEKT?

V primeru, da želite biti predlagatelj, lahko svoj projektni predlog oddate na predvidenem obrazcu do **30. 11. 2021** in sicer:

- ✉ po elektronski pošti: mestna.obcina@murska-sobota.si
- ✉ po navadni pošti: Mestna občina Murska Sobota, Participativni proračun, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota
- 📍 v vložišču Mestne občine Murska Sobota

PREDLAGAJ

Zbiramo predloge projektov v višini **med 2.000€ in 25.000€ z DDV-jem** o porabi proračunskih sredstev Mestne občine Murska Sobota za leto 2022, v skupni višini **100.000€**.

Svoj predlog projekta o porabi participativnega proračuna lahko oddate do **30. 11. 2021**.

Vse oddane projektne predloge bo pregledala komisija, ki bo preverila ali projekt ustreza kriterijem.

KAKŠNI SO POGOJI ZA POTRDI TEV PROJEKTHNIH PREDLOGOV?

Projektni predlog naj:

- prispeva k uresničevanju javnega interesa na območju Mestne občine Murska Sobota,
- bo izveden na zemljiščih v lasti Mestne občine Murska Sobota ali krajevnih skupnosti,
- je namenjen splošni javni uporabi,
- je skladen z zakonodajo in veljavnimi občinskimi akti,
- še ni bil financiran s strani Mestne občine Murska Sobota,
- je finančno ovrednoten in njegova vrednost znaša od 2.000 do največ 25.000 € z vključenim DDV-jem,
- ni uvrščen v načrt občinskih vlaganj po krajevnih skupnostih in mestnih četrtih in
- je izvedljiv v proračunskem letu 2022.

Vsak predlog bo z vidika izvedljivosti pregledala pristojna komisija za participativni proračun, ki jo imenuje župan. O predlogih, ki bodo izpolnjevali pogoje izvedljivosti in se bodo dejansko izvajali v okviru participativnega proračuna, bo izvedeno dodatno posvetovanje z občani in občankami oz. glasovanje.

Stoletje čebelarskega društva

KSENIJA GLAŽAR

Čebelarsko društvo Murska Sobota, ki je lani praznovalo sto let delovanja, a zaradi epidemije visoke obletnice niso mogli primerno obeležiti, je ob občinskem prazniku Mestne občine Murska Sobota prejelo zahvalno listino za delo na področju čebelarstva v občini.

» Že pred več kot sto leti so posamezni čebelarji ugotovili, da se je koristno združevati v društva, saj so si tam izmenjevali izkušnje, pridobivali potrebna znanja ter skrbeli za razvoj in selekcijo medonosne čebele, za primeren panj ter za zaščito čebel pred boleznimi in škodljivci,« pravijo v Čebelarskem društvu Murska Sobota. Ustanovni občni zbor čebelarske podružnice za Prekmurje je bil v Murski Soboti leta 1920. Naslednje leto so v glasilu Slovenski čebelar poročali o članstvu v Slovenskem čebelarskem društvu, kjer so navedli, da ima tukajšnja podružnica 35 članov. Prof. Humek, sadjar in čebelar, je leta 1920 obiskal čebelarje v Prekmurju in med drugim poročal o »veliki množini« akacije in ajde ter lepo grajenih čebelnjakih. Po drugi svetovni vojni, ko smo v Prekmurju imeli samo dve občini (Murska Sobota in Lendava), je deset čebelarskih društev na območju Murske Sobot ustanovilo krovno Zvezo čebelarskih društev Murska Sobota, ki je odigrala zelo pomembno vlogo. Po letu 1995 je z ustanavljanjem manjših občin svoj pomen izgubila. Leta 2003 je bila ustanovljena regijska Čebelarska zveza društev Pomurja, katere član je postalo tudi Čebelarsko društvo Murska Sobota.

Vsestransko aktivni

Društvo danes združuje osemnajst rednih članov, ki oskrbujejo 540 panjev, povprečno 26 panjev na čebelarstvo. Povprečna starost članov je 66 let, najmlajši je star 26 let, najstarejši čebelar pa 84 let. Društvo je vključeno v regionalno Čebelarsko zvezo društev Pomurja in krovno organizacijo – Čebelarsko zvezo Slovenije, ki združuje več kot dvesto čebelarskih društev in skupno okrog osem tisoč čebelarjev. V društvu poleg društvenih dejavnosti, kot je izobraževanje v tehnologiji in zdravstvenem varstvu čebel, sodelujejo na ocenjevanjih medu, kjer prejema tudi zlate medalje in šampione. Prisotni so na Dnevu medu, ki ga organizira Čebelarska zveza društev Pomurja. Od začetka sodelujejo pri Medenem zajtrku oziroma Tradicionalnem slovenskem zajtrku, za katerega dobavljajo med. Eden izmed njihovih članov je boter v projektu Od setve do žetve – kar sejemo, to žanjemo pri Biotehniški šoli Rakičan. Člani društva razširjajo ozaveščenost o varni uporabi kemijskih sredstev v kmetijstvu, ko gre za dobrobit čebel. Društvo izvaja pašni red na svojem območju in sprejema zainteresirane čebelarje prevažalce z drugih lokacij na pašo.

V prihodnje želijo v društvo privabiti čim več novih članov, ki bi nadaljevali delo v društvu, saj je povprečna starost članov visoka. Največ članov so imeli leta 1989, kar 110 s skupno 3798 panji.

Čebelarijo s kranjsko sivko

Člani murskosoboškega društva čebelarijo s kranjsko sivko – slovensko pasmo čebele, ki jo kot posebej mirno in nezahtevno poznajo in uporabljajo čebelarji po vsem svetu. Večina njihovih članov čebelari v AŽ-panjih, nekateri pa tudi z nakladnimi. Prevladujejo stacionarni čebelnjaki in stojišča, le dva ali trije člani čebele tudi prevažajo. V času nekdanje skupne države so člani društva čebele prevažali z vlakom in pozneje s kamioni vse od Vojvodine do Gorskoga kotarja in Velebita ter tako pridobili kakšno točenje več. Po letu 1991 čebele prevažajo na gozdno pašo na Pohorje. Domačo pašo dajeta zlasti akacija in oljna ogrščica, nekaj malega še lipa in kostanj na Goričkem.

Čebele oprašijo večino sadnega drevja

O pomenu čebel pravijo, da so čebele glavni opraševalci, ki oprašijo večino sadnega drevja (okrog 90 odstotkov). Pravega nadomestka za čebele še niso našli. Pojasnijo še, da je »čebelarstvo pomembna naloga, ne samo zaradi pridelave čebeljih pridelkov, temveč skrbimo tudi za zdravje čebel in tako pomagamo, da čebele ne bi izumrle. Čebele bi dandanes le stežka preživele brez čebelarjeve pomoči.« »Ker je Murska Sobota majhno mesto, ne poznamo tipičnega urbanega čebelarstva. Mesto pa obdajajo obsežne kmetijske površine. Mestna občina Murska Sobota, katere katastrsko območje pokrivata čebelarski društvi Murska Sobota in Bakovci, obsega več kot 4000 hektarjev kmetijskih zemljišč, kjer čebele nedvomno opravljajo svojo opraševalno vlogo. Tako na primer sadovnjaki potrebujejo od dva do štiri panje čebel na hektar, višnje in češnje celo od šest do osem panjev, hektar repice, ajde ali sončnic zahteva deset družin,« še pravijo v murskosoboškem čebelarskem društvu. Dodajajo, da »čeprav v naši državi čebelarji ne zaračunavamo opraševanja, to ne pomeni, da to nima vrednosti. Po različnih strokovnih virih je ekonomska vrednost opraševanja pri pridelavi kulturnih rastlin od 15- do 30-krat višja od tržne vrednosti znanih pridelkov, po katerih javnost pozna čebelarstvo – medu, propolisa in voska«.

Društvo danes združuje osemnajst rednih članov, ki oskrbujejo 540 panjev, povprečno 26 panjev na čebelarstvo.

Leta 2018 je na Noršinski ulici v Murski Soboti nastal prvi učni čebelnjak, prilagojen za invalide na vozičku, na svetu.

Prvi učni čebelnjak, prilagojen za invalide na vozičku, na svetu

Leta 2018 je v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije in ob pomoči Mestne občine Murska Sobota ob prostorih Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije na Noršinski ulici v Murski Soboti nastal prvi učni čebelnjak, prilagojen za invalide na vozičku, na svetu. Odprli so ga 20. maja, na dan, ko smo prvič praznovali svetovni dan čebel.

Čebelam in opraševalcem lahko pomagamo vsi

V čebelarskem društvu opozarjajo, da se moramo zavedati, da prav ljudje vplivamo na obstoj vseh opraševalcev, ne samo čebel. Pravijo še, da če želimo, da še naprej oprašujejo naše vrtove, sadovnjake in njive, moramo najprej poskrbeti, da jim s svojimi dejanji ne škodimo. To pomeni, da sadovnjake in njive škropimo bolj v večernih urah, ko čebele več ne izletavajo. Trav-

nike pokosimo malo pozneje in pustimo, da travniške cvetlice odcvetijo. Priporočajo sajenje medovitih rastlin na domačih vrtovih, kar čebelam pomaga najti nekaj nektarja in cvetnega prahu, hkrati pa nam je lahko tak medovit vrt tudi v ponos. Priporočajo še sajenje začimbnic in dišavnic. Opozarjajo tudi na pomembnost sajenja in setve slovenskih avtohtonih vrst, saj tako pomagamo ohraniti pestrost domačih sort.

Černelavci: kraj, ki je ime dobil po črnih lovcih

KSENIJA GLAŽAR

Černelavci so s 1257 prebivalci (2020) večje gručasto primestno naselje v Mestni občini Murska Sobota. Ime kraja je povezano z lovom na divjad.

Černelavci so po ljudskem izročilu ime dobili po črnih lovcih, ki so tod lovili divjad. Ljudsko izročilo še pravi, da je nekoč sredi vasi stala graščina. Irena Šavel v knjigi »Arheološka topografija Prekmurja« o Kastelišču (naselbina na območju današnjih Černelavcev iz mlajše železne dobe) piše, da se je nahajalo sredi kraja Černelavci, kjer je dvignjen plato v velikosti 100 x 80 metrov. Domačini so tod ob oranju naleteli na opeko in večje obdelane kamne. Ekipa Pokrajinskega muzeja Murska Sobota je leta 1987 na vzhodnem delu Kastelišča med drugim izkopala keramične posode in opeko srednjeveškega izvora ter žganino in grafitno keramiko iz mlajše železne dobe.

Kraj se prvič omenja leta 1366 kot Charnalouch in dystrictu Beelmura, pozneje pa kot Chernelowcz (1499), Cschneloc (1786), Kiszszombat in Csernelóc.

Nekdanji černelavski obrtniki

V preteklosti je bilo v Černelavcih, ki so bili dokaj velik kraj, precej obrtnikov. Po zapisu Franca Küzmiča so leta 1909 v Černelavcih delovali trije čevljarji (István Komin, Ferenc Szapács in Ferenc Kumin), dva kovača (Gergely Fartely in János Vucsák), mizar (János Vancsina) in sodar (János Vratarić ml.).

V 20. letih prejšnjega stoletja sta v vasi delovala še kovač in podkovač (Janez Vučak in Gregor Fartely), dva čevljarja (Franc Kumin in Alojz Sinic), mesar (Ludvik Sočič), ki je imel v lasti tudi parni stroj, dva goslarja (Juri Horvath

in Franc Horvath), brusar (Ignac Kakaš), pozneje tudi popravljavec dežnikov.

Po vojni najdemo na seznamu obrtnikov kolarja (Emil Fajs), mizarja (Karel Sinic in Koloman Vratarić), čevljarja (Štefan Škrilec in Geza Benčec), zidarskega mojstra (Franc Kumin), trgovca (Franc Žalik in Alojz Žemljčič) ter mlatilničarja (Janez Kumin in Alojz Žemljčič).

Po spominu vaščana Karla Oučka je Žemljčičeva mlatilnica leta 1941 pogorela. Po vojni je kupil novo. Žemljčič je imel prvi v vasi lasten kombajn, pozneje ga je prodal sokrajanu Štefanu Kuminu, ter kosilnico na konjsko vleko. Veliki kmetje (Sočič, Titan, Žemljčič, Sapač) so imeli konje ter z njimi opravljali kmetijska dela zase in občasno tudi za druge.

Zadružni dom

Sredi vasi stoji zadružni dom, zgrajen leta 1952. Opeko za gradnjo so domačini deloma priskrbeli ob rušenju stare pristave (marofa) na Pušči in pri gradnji opravili veliko prostovoljnega dela. Gradbeni mojster je bil Franc Kumin. Dvorano z odrom so uporabljali za različne kulturne namene, v njem so bili nekaj časa skladišče z gnojili in krmili, obrat za sodelovanje s kmeti, trgovina z živili, sedež gasilcev, zbiralnica mleka, krajevna knjižnica itd. V zadružnem domu je poslovne prostore imela tudi Kmetijska zadruga Černelavci, ki je skrbela za kmečka opravila ter odkupovala kmetijske pridelke in živino. Danes je v stavbi zadružnega doma med drugim Waldorfski vrtec Pomurje – Fčelica.

Šport v Černelavcih: od letalstva do nogometa

Ker so bili travniki na vzhodni strani vasi primerni za letalski šport, so leta 1939 v okviru Prekmurskega tedna organizirali letal-

ski dan, na katerem je sodelovalo več motornih in jadralnih letal. Travniki so postal improvizirano letališče. Sprva naj bi letališče bilo celo v Černelavcih, a je pozneje nastalo v Rakičanu. NK Ledava je bil ustanovljen leta 1947 in bil štiri leta zelo uspešen (med ekipami Ljutomer, Radgona in Lendava), postali so celo prvaki. Štefan Ouček je dosegel uspehe kot nogometni vratar. Karel Ouček (rojen leta 1925) je bil dober atlet, leta 1943 celo prvak Prekmurja v sprintu na 100 metrov. V šahovski ekipi je bil zelo dober Ludvik Maroša. Začetki delovanja športnega društva segajo v leto 1974, ko se je zbralo nekaj nogometnih navdušencev, ki so sprva sodelovali na različnih turnirjih, leta 1976 pa so se povezali v Klub malega nogometa Černelavci in začeli nastopati v občinski ligi. V 90. letih so zgradili še klubske prostore in pripravili igrišče.

Na čelu gasilcev danes ženski

Gasilsko društvo je bilo v Černelavcih ustanovljeno leta 1925, čeprav je bila v vasi obramba pred požari organizirana že skoraj pol stoletja prej. Konec 19. stoletja so kupili prvo ročno brizgalno. Gasilski dom so zgradili leta 1912. Prvi načelnik je bil Janez Sočič, poveljnik pa Aleksander Novak. Leta 1950 se je društvo združilo z društvom iz Veščice pod imenom PGD Černelavci, četa Veščica in četa Černelavci, tri leta pozneje se je spet preoblikovalo v dve samostojni društvi. Leta 1952 je bila ustanovljena prva ženska desetina, leta 1955 še mladinska. Leta 1962 so nabavili prvo motorno brizgalno. Nove garaže in orodjarno so začeli graditi leta 1974. Leta 1983 so dobili prostore v vaškem domu. Leta 2017 so odprli spominsko sobo PGD Černelavci. Predsednica društva je danes

Znani krajani

- Jurij Cipot (1794–1834), evangeličanski duhovnik in pisec, avtor molitvenika »Dühovni aldovi« (1829).
- Janoš Faludi (1839–1922), učitelj, ki je z vnemo gojil cerkveno in posvetno petje. Kot čebelarški strokovnjak je v svojem kraju uvedel lesene panje ter prvi parni mlatilni stroj. Velja tudi za pospeševalca sadjarstva, vinogradništva in vrtnarstva.
- Tibor Titan (1920–1995), agronom, posebej se je posvečal razvoju in pospeševanju reje svetloisaste goveje živine v Pomurju.
- Učitelja Jožef Titan (1897–1945) in Ivan Titan (1888–1950).
- Ludvik Novak (1930–1997), evangeličanski duhovnik, senior evangeličanske cerkve v Sloveniji. Kot duhovnik je služboval na Hodošu in v Murski Soboti. Kot senior je bil v tem času tudi urednik »Evangeličanskega koledarja«. Sestavil je tudi molitvenik »Na poti življenja« (1969).

Kraj se prvič omenja leta 1366 kot Charnalouch in dystrictu Beelmura.

Sredi vasi stoji zadružni dom, zgrajen leta 1952.

Ingrid Lončar, namestnica predsednice je Jožica Viher.

Več društev

Od leta 2013 v vasi deluje Kulturno-turistično društvo Černelavci, ki ima več sekcij (mešani pevski zbor, ljudski godci, otroška skupina Sonček in turistična sekcija), ki čez leto organizirajo več prireditev. V Černelavcih deluje še krajevna organizacija Rdečega križa, ki zajema krajevne skupnosti Černelavci, Veščica, Kupšinci in Polana. Med drugim izvajajo preventivne zdravstvene aktivnosti. Poseben pomen in tradicijo ima krvodajalstvo. Konec leta 2015 je bilo ustanovljeno še mladinsko društvo, ki organizira dogodke, kot so športno-kulturni avanturistični festival, černelavski kros, stand-upi, dobrodelni koncerti itd. Društvo vzajemne pomoči vasi Černelavci je prostovoljno združenje lastnikov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij, ki vzajemno skrbi za materialno varnost članov ob nastali škodi. Ustanovljeno je bilo leta 1991. V kraju delujejo še Argo, društvo za humanistična vprašanja, društvo upokojencev, Klub malega nogometa Sončni park Vivat, Mladinsko društvo Murska Sobota, Romsko izobraževalno kulturno-turistično društvo Černelavci, Romsko športno in kulturno društvo Mladost ter Športno društvo Potoček.

Glasbena skupina Royal Flash

Černelavci se lahko pohvalijo z nekdanjo zelo znano in priljubljeno

glasbeno skupino Royal Flash. Ime zasedbe je nastalo iz igre s kartami poker. Začetki glasbene skupine, ki je bila na vrhu popularnosti na slovenski sceni pop glasbe med letoma 1990 in 1997, segajo v konec 70. let, ko so bili njeni člani še v osnovni šoli in so se sprva imenovali Sigma band. Bratom Igorju, Robiju in Borivoju Laloviču - Bracu sta se na vajah in nastopih večkrat pridružila kitarist Bela Šiftar in Jože Činč, ki je igral orgle. Skupina je nastopala po Sloveniji, pa tudi v Avstriji in Nemčiji. Leta 1993 so med drugim posneli ploščo in kaseto z naslovom »Dan kot prejšnjih sto«, leta 1994 pa ploščo in kaseto z naslovom »Objemi me«.

Muzej Phuro kher

V Kranjčevi ulici si lahko ogledamo Muzej Phuro kher. Gre za izročilo družine Podbregar iz romskega naselja v Černelavcih. Zbirka je razdeljena na več tematskih področij, od obrti in poklicev do romske in bivalne kulture, religije in fotografskega gradiva. Del zbirke sta tudi starodobni avtomobil znamke Ford in motorno kolo znamke JLO. Poleg muzejskih prostorov je prostor s prikazom kovaštva.

Viri:

Pomurski muzej Murska Sobota, Naši kraji, Franc Kuzmič: Černelavci – skozi čas (<http://www.pomurski-muzej.si/izobrazevanje/gradiva-pomurja/nasi-kraji>).

Spletna stran KS Černelavci: <http://www.cernelavci.si/>

Zakaj se plačuje okoljska dajatev?

MELITA MARIČ

V sodelovanju s Komunalo Murska Sobota podrobneje predstavljamo to vrsto dajatve.

» Okoljska dajatev se plačuje za onesnaževanje okolja z različnimi emisijami. Ena od teh je okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki se plačuje glede na način čiščenja, recimo javna kanalizacija, mala komunalna čistilna naprava ali greznica, oz. glede na mejne vrednosti, ki so dovoljene za odvajanje odpadne vode v javno kanalizacijo ali v vodotok, na primer industrijska odpadna voda. Področje je urejeno z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda,« pove Tomislav Zrinski, direktor javnega podjetja Komunala Murska Sobota.

Industrijske in komunalne odpadne vode

Okoljska dajatev se plačuje za dve vrsti odpadnih vod: industrijsko odpadno vodo in komunalno odpadno vodo. Komunalna odpadna voda je odpadna voda, ki nastaja v gospodinjstvu (voda iz sanitarnih prostorov, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinskih opravilih). »Komunalna odpadna voda je tudi odpadna voda, ki nastaja v objektih v javni rabi ali pri drugih dejavnostih, če je po nastanku in sestavi podobna vodi po uporabi v gospodinjstvu ali nastaja kot industrijska odpadna voda v proizvodnji ali storitveni ali drugi dejavnosti ali mešanica te odpadne vode s komunalno ali padavinsko odpadno vodo, če je po naravi in sestavi podobna od-

padni vodi po uporabi v gospodinjstvu, njen povprečni dnevni pretok ne presega 15 m³/dan, njena letna količina ne presega 4000 m³, obremenjevanje okolja zaradi njenega odvajanja ne presega 50 PE in letna količina za nobeno od onesnaževal ne presega mejnih vrednosti letnih količin onesnaževal, ki so določene v uredbi,« še pove Zrinski. Industrijska odpadna voda je odpadna voda, ki nastaja v industriji, obrtni ali obrti podobni ali drugi gospodarski dejavnosti ter po nastanku ni podobna komunalni odpadni vodi. Industrijska odpadna voda je tudi:

- odpadna voda, ki nastaja pri opravljanju kmetijske dejavnosti;
- mešanica industrijske odpadne vode s komunalno ali padavinsko odpadno vodo ali z obema, če gre za komunalno ali padavinsko odpadno vodo, ki nastaja na območju iste naprave, in se pomešane odpadne vode po skupnem iztoku odvajajo v javno kanalizacijo ali v vodo;
- odpadna voda, ki se zbira in odteka iz obratov ali naprav za predelavo, skladiščenje ali odstranjevanje odpadkov ali s funkcionalnih prometnih površin ob teh objektih in napravah;
- hladilna odpadna voda.

Višina dajatve

»Za uporabnika, priključene na kanalizacijski sistem, ki se zaključuje s sekundarnim ali terciarnim čiščenjem ali malo

komunalno čistilno napravo do 50 PE, je cena 0,0528 EUR/m³, za uporabnika, ki ni priključen na kanalizacijski sistem in odpadno vodo odvaja v obstoječo greznico, pa je cena 0,5283 EUR/m³. Izračun okoljske dajatve zaradi odvajanja industrijske odpadne vode se izvede na podlagi letnega seštevka enote obremenitve z odvajanjem industrijske odpadne vode. Letni seštevke enote obremenitve se izračuna v poročilu o obratovalnem monitoringu odpadnih voda na podlagi podatkov o letni količini industrijske odpadne vode in koncentraciji onesnaževal, ki so določene v uredbi, v industrijski odpadni vodi in z upoštevanjem učinka čiščenja komunalne ali skupne čistilne naprave, na kateri se čistijo odpadne vode zavezanca,« pove Zrinski in doda, da nekatere industrijske odpadne vode dodatno obremenjujejo komunalne čistilne naprave. »Zavezanci za plačilo okoljske dajatve so vsi občani na območju posamezne občine, ne glede na to, ali imajo zagotovljeno oskrbo s pitno vodo iz javnega vodovodnega sistema ali lastno oskrbo, ter ne glede na to, ali so priključeni na javno kanalizacijo, malo komunalno čistilno napravo ali greznico. Z odpadnimi vodami obremenjujemo okolje vsi. Razlika med tistimi, ki imajo greznice, in tistimi, ki so priključeni na javno kanalizacijo, ki se zaključuje s čistilno napravo, ali imajo lastno malo čistilno napravo, ki obratuje v okviru

Okoljska dajatev se plačuje za dve vrsti odpadnih vod: industrijsko odpadno vodo in komunalno odpadno vodo.

mejnih vrednosti, je v višini zneska okoljske dajatve. Tisti, ki so priključeni na javno kanalizacijo, in tisti, ki imajo malo komunalno čistilno napravo, ki obratuje v okviru mejnih vrednosti, plačujejo le deset odstotkov polne cene, ki je določena za okoljsko dajatev zaradi odvajanja odpadnih voda,« pojasni Zrinski.

Opadna voda, nastala pri opravljanju kmetijske dejavnosti

Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih vod se ne plačuje za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode, če se za ravnanje s to odpadno vodo ne uporablja predpis, ki bi določal mejne vrednosti za iztok v javno kanalizacijo in/ali neposre-

dno v okolje in vode. »Torej je to tudi odpadna voda, ki nastaja pri opravljanju kmetijske dejavnosti in se uporablja kot organsko gnojilo na kmetijskih površinah (uporaba gnojevke, gnojnice v skladu z določili nitratske uredbe). Nosilec kmetijske dejavnosti mora v tem primeru vložiti vlogo za oprostitev plačila okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda za vodo, nastale pri opravljanju kmetijske dejavnosti,« dodaja Zrinski. »Če zavezanec vodo iz vodovodnega sistema, torej iz sistema za javno oskrbo s pitno vodo, v okviru svojega gospodinjstva uporablja tudi za poljenje bazena, ki je namenjen kopanju, plavanju in drugim vodnim aktivnostim, mora plačati okoljsko dajatev v skladu z uredbo.«

V Yeatsovi deželi

FOTO: SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA MURSKA SOBOTA

Objavljamo Erasmus izkušnjo učiteljice in dijakinje s Srednje zdravstvene šole Murska Sobota.

Irska me vedno očara. Ponovno obiskati deželo, katere pokrajina in ljudje so ti že zdavnaj prirasli k srcu, ni težko. Še zlasti če kot učitelj sodeluješ v projektu Erasmus, saj spoznaš nove ljudi, se pogovarjaš pozno v noč, obiskuješ domove za starejše ter naše dijakke, ki tam opravljajo prakso, in njihove družine gostiteljice, ob tem pa odkrivaš prelepo irsko podeželje. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila koordinatorki za projekt Erasmus na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota profesorici Renati Rožanc, ki se je neutrudno prebijala čez goro papirjev ter nam omogočila nepozabne izkušnje, dogodbine in nova znanja. Mesto školjk Sligo med drugim v veliki meri živi na račun slave prvega irskega prejemnika Nobelove nagrade za literaturo. V tem kraju te družina W. B. Yeatsa namreč spremlja na vsakem

koraku. Tudi moja »host mama« Catherine je povezana s pesnikom in s ponosom pove, da je bil njen dedek Yeatsov šofer. Vedno znova me vznejevolji nestanovitno vreme, ki vztraja v nedogled; in še druga posebnost v mnogih angleško govorečih državah – dve pipi za toplo in hladno vodo! Vroča, mrzla, vroča, mrzla ... Kar me pa zagotovo ne vznejevolji in me vedno znova prevzame, so prijazni in odprti Irci. Prav vsak je pripravljen izgubljenemu tujcu pomagati z informacijami in nasmehom, le redko naletiš na kak mrk obraz in nejevoljen odnos. Med sprehajanjem vsak mimoidoči pozdravi in se lepo nasmehe. V gneči radi dajo prednost, se vljudno umaknejo in hitro opravičijo. Toliko pozdravov, nasmehov in zahval za vsako malenkost nisem še nikjer zasledila. Družine, pri katerih so med opra-

vljanjem prakse prebivali naši dijaki, so poskrbele, da so se počutili res domače in prijetno. Takega življenja bi se lahko hitro privadili. Za dijakke je bila praksa v tujini nepozabna pustolovščina: enkratna učna in življenjska izkušnja tako na poklicni kot osebni ravni. »Slán go fóill: Farewell for now«, do naslednjega snidenja, prelepa Irska!

mag. Sonja Slana

Ko očara raznolikost

Izkušnja je bila res nepopisna, trije tedni v Sligu so minili, kot bi pihnil, vsekakor menim, da sem nagradila svoje znanje iz zdravstvene nege, prav tako sem bolj samostojna, saj pred tem še nikoli nisem bivala sama v tujini.

Prakso sem opravljala v domu za starejše Summerville Healthcare v Strandhillu. Dom je lep tako zunanaj kot znotraj in ima zeleno stre-

Za dijakke je bila praksa v tujini nepozabna pustolovščina.

ho, poraščeno s travo, ki je videti kot majhen travnik. Njegova notranjost je lepa zaradi prijaznih ljudi, ki tam prebivajo in delajo. V domu so me sprejeli odprti rok, počutila sem se iskreno sprejeto in dobrodošlo, hitro sem navezala stike s sodelavci in stanovalci doma. Raznolikost ljudi z vseh koncev sveta me je očarala. Mentorica je bila recimo iz Indije, preostali sodelavci pa s Filipinov ter iz Škotske, Nemčije in drugih držav. Moje delo je zajemalo nego, umivanje stanovalcev, hranjenje, pomoč, pogovor in sprehode s stanovalci. Delovnik ni bil nikoli enak, delo je bilo zelo razgibano, ko pripravljaš to, pripravljáš ono, pomagaš nekomu tja, pa

sem. Da, delovnik je bil razgiban in prijetno pester.

Opazila sem, da je življenje na Irskem mogoče malo bolj sproščeno kot v Sloveniji. Ljudje so zelo odprti in veseli. Strandhill ima sicer zelo lepe plaže, na katerih se ljudje družijo in rekreirajo. Sicer se ne moreš kopati, lahko pa se igraš z valovi. Plaža v Strandhillu je namreč izredno priljubljena med deskarji. Ko sem imela prosto, sem vsak trenutek izkoristila in ga preživela bodisi na plaži ali v mestu Sligo. Zelo sem vesela, da sem dobila to priložnost, saj sem pridobila nepozabno izkušnjo ter spoznala veliko različnih ljudi.

Špela Sok

Ko nastane unikatno delo

GEZA GRABAR

Gre za edinstven literarni zbornik Društva upokojencev Murska Sobota, ki ga z likovnimi deli popestrijo še njihovi slikarji.

Med nizom dejavnosti je jesenski čas že skoraj dve desetletji tudi v znamenju predstavitve literarnega zbornika društva. Ljubitelji lepe besede in skladnih verzov ter drugi so se na predstavitvi zbrali v društveni galeriji Mozaik. Uvodoma jih je pozdravila predsednica društva Angela Novak, ki se je zahvalila sodelujočim literatom, združenim v društveni literarni sekciji, ter likovnikom iz likovne sekcije, ki so s pestrim materialom poskrbeli za izid društvenega zbornika »Shoje-

ne poti«. Z literarnimi deli so ga letos popestrili še učenci OŠ I Murska Sobota.

Združene moči

Poleg avtorjev, ki so člani društva in ki so brali odlomke iz objavljenih del ter jih tudi pokomentirali, so za priložnostni kulturni program z literarnimi in glasbenimi nastopi pod mentorstvom učiteljice Slavice Brunec poskrbeli učenci OŠ II Murska Sobota. Zborniku na pot sta spregovorila vodja literarne sekcije Irena Šrajner in Robert Ti-

tan Felix iz Zavoda za umetnost in kulturo Volosov hram, Pekel, ki je že drugo leto zapored prevzel vlogo mentorja in urednika, prav tako je poskrbel tudi za tisk zbornika. Darinka Horvat, vodja likovne sekcije Mozaik, je predstavila posamezna likovna dela, objavljena v zborniku. Zbornik vsako leto v Društvu upokojencev Murska Sobota podarijo sodelujočim, knjižnicam, domovom starejših, porabskim Slovencem in še komu. Izid zbornika že vrsto let sofinancira Mestna občina Murska Sobota, za kar so občini v društvu zelo hvaležni.

Na predstavitvi je bila ponovno pestra udeležba.

Nova sezona šolskega abonmaja

ALEKSANDRA GRAH

12. sezona glasbenega abonmaja Glasbene šole Murska Sobota se je že začela, in sicer s 25. koncertom učiteljev, ki so za učence in spletne gledalce pripravili zanimiv glasbeni dogodek.

Zaradi trenutnih razmer obisk abonmajskih koncertov v dvorani glasbene šole še ni mogoč, zato lahko gledalci koncerte spremljajo od doma, saj jih predvajajo v živo prek Facebooka in YouTubeovega kanala. Kot je povedala Tjaša Cigut, vodja učiteljic NGL in SFG, so v glasbeni šoli načrtovali zanimive koncerte, na katerih bodo gostili izbrane slovenske in tuje glasbenike ter komorne skupine, ki delujejo v Sloveniji in tujini. Učenci so letos prejeli koncertne knjižice, kamor bodo zapisovali vtise, v njih je tudi prostor za li-

kovno izražanje ob skladbah, izpostavili pa bodo lahko še najljubšo skladbo.

Še drugi koncert

Knjižica je dodatna spodbuda za vse tiste, ki bodo izpolnili podatke o vseh šestih koncertih, saj bodo ob koncu leta nagrajeni. 10. novembra se je nato odvil še drugi koncert šolskega abonmaja, in sicer so nastopili člani Spectrum Saxophone Quarteta, ki ga sestavljajo Stephanie Schoiswohl, Florian Bauer, Daniel Dundus in Severin Neubauer.

Napovedi koncertov in povezave do spletnih prenosov bodo objavljali na spletni strani glasbene šole.

Prehranske zgodbe preteklosti

KSENIJA GLAŽAR

V drevoredu Martina Luthra si lahko ogledamo novo ulično razstavo »Sreča z vami in od vas; piceke, meso, debele bilice«.

Na trgu pred evangeličansko cerkvijo v Murski Soboti je na ogled nova občasna razstava Pomurskega muzeja Murska Sobota z naslovom »Sreča z vami in od vas; piceke, meso, debele bilice«. Ker je Slovenija letos nosilka naziva Evropska gastronomska regija, so se v muzeju lotili obsežne raziskave prehranske dediščine Pomurja in Porabja. To nakazuje tudi vsebina naslovnega koledniškega voščila, ki izraža željo po obilju prehranjevanja. Kuharske veščine pokrajine so nastale iz navad in norm, pri čemer niso bili iz-

ključeni naravne danosti oziroma rodovitnost pokrajine in družbeno okolje. Vrhunska regijska gastronomija danes eksperimentira, postaja umetnost ter sega po drugačnem, individualnem in ustvarjalnem kuhanju, pravijo v murskosoboškem muzeju.

V jedeh ni stalnice

Dodajajo še, da ima kljub temu tradicionalna kuhinja v našem življenju pomembno vlogo, saj se z njo močno istovetimo. Ulična razstava prikazuje prehranske zgod-

be preteklosti, na drugi strani pa tudi izbor jedi, ki so jih jedli v preteklosti in jih v tej pokrajini jedo še danes. Prehransko dediščino našega prostora bogatijo tudi narčne oziroma različno poimenovane enakih jedi, spretnosti kuharic in kuharjev, različni okusi, načini pridelave in predelave prehrane, odnos do posameznih jedi, njihov način zaužitja. V jedeh zato ni stalnice, njihov okus, obliko in sestavino so določale posameznice. Velik izziv v sodobnosti in prihodnosti ostajata odnos do ostankov hrane in plastična embalaža.

Avtorica razstave, ki pomursko kulinariko, zgodbe in spomine na preteklost predstavlja z zapisi ter arhivskimi in dokumentarnimi fotografijami, je Jelka Pšajd iz Pomurskega muzeja Murska Sobota.

Igra, ki te potegne

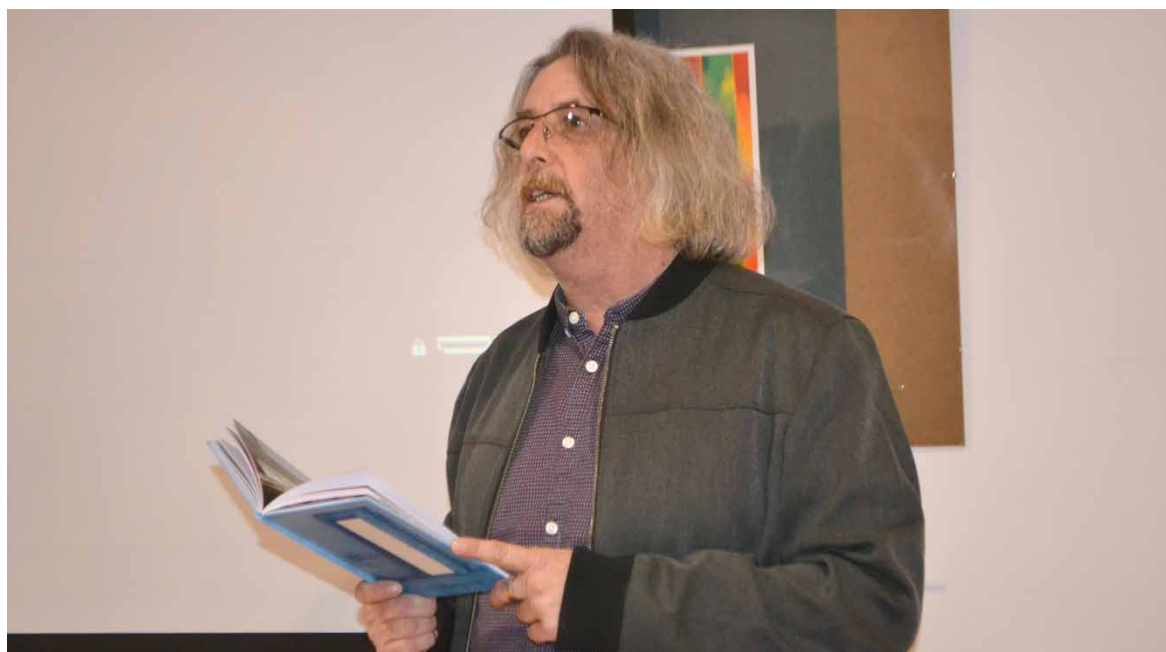
ALEKSANDRA GRAH

Izšla je nova pesniška zbirka pesnika, pisatelja, publicista in urednika Roberta Titana Felixa. Tokrat se je igral s klišeji.

Pesniška zbirka avtorja številnih pesniških zbirk in romanov ima zanimiv nastanek, saj je glavni vzvod za njen nastanek bila stava, da bo na določeno temo napisal song. Tako je nastala prva pesem »Čerga«. Nadaljevanje je bilo zamišljeno kot pisanje songov in klasičnih besedil za popularno glasbo. Pesnik se je med ustvarjanjem spraševal, kako kliše ujeti v besedilo, da uspe učinkovati na bralca ali pa da sploh ni prepoznaven. »Vedno, ko smo najbolj mi, smo neposredno kliše,« pojasnjuje Titan Felix in doda, da mu poezija predstavlja užitek, roman na drugi strani pa je fizično delo. Med epidemijo je uspel dokončati tri pesniške zbirke, saj mu ustvarjalnost predstavlja »odmik od sveta, ki ga živiš, ko te preveč razjezijo«.

Obramba pred svetom

Na začetku epidemije je vse potekalo zelo preprosto. Poezija, ki jo opisuje kot zelo skoncentrirano obliko ustvarjanja, je njegova obramba pred svetom, v katerega se vedno lahko zateče. Ob tem še izpostavi: »Pravo ustvarjanje je vedno igra, igra, ki te potegne. Igra je tisto, ko te malo odnese; ko te nese val te igre, nastajajo najboljše besedila.« Ob ustvarjanju ga običajno »potegne verz, domislica, ki jo želi izgraditi do potankosti«. Trenutno nastaja že druga knjiga, ki bo kmalu zadišala po sveže natisnjenih platnicah. Roberta Titana Felixa širša javnost pozna tudi kot pisca literarnih kritik, esejev in publicistike. Bil je tudi urednik revije Dialogi. Trenutno je urednik pri reviji Provinca ter vodja založb Drolja in Volosov hram.

Njegove pesmi so izšle v sedmih samostojnih pesniških zbirkah, v svoji zadnji zbirki »Vsakdanjosti« v literarno ustvarjanje prinaša svežo igro ustvarjalnosti in klišeje, s katerimi se poigra v umetniško dovršenih songih.

Šport, ki postaja vse bolj popularen

UREDNIŠTVO

V rakičanskem parku je prvič potekal dvodnevni mednarodni in državni turnir v disk golfu Slovenia Open – Park Rakičan 2021. Organizator turnirja je bil Disc golf klub Pomurje v sodelovanju z disk golf in frizbi zvezo Slovenije.

Za potrebe turnirja so organizatorji devet trenutnih stez za disk golf v parku v Rakičanu razširili in prilagodili za osemnajst stez. Na prvenstvu je sodelovalo 54 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. V soboto so igralci v sončnem jesenskem dnevu odigrali dve rundi po osemnajst stez, v nedeljo pa tretjo rundo v rahlem dežju ter hladnejšem vremenu in vetru. Razen kategorije začetnikov (Purple) so rezultati igralcev disk golfa iz Slovenije poleg državnih naslovov pomenili tudi osvojitve prvih treh mest v mednarodni odprti kategoriji, in sicer:

MPO Open in državno prvenstvo Slovenije 2021:

Svit Savnik (DGK Ljubljana): 1. mesto
Zack Bevelacqua (DGK Pomurje): 2. mesto
Andrej Gerbec (DGK Ljubljana): 3. mesto

FPO – Open in državno prvenstvo Slovenije 2021:

Andreja Bernjak (DGK Pomurje): 1. mesto
Zoya S. Martini (DGK Ljubljana): 2. mesto
Barbara Poljšak (DGK Ljubljana): 3. mesto

Disc golf klub Pomurje vabi vse, ki se radi gibajo in družijo v naravi, na rundo disk golfa v rakičanskem parku.

MPO 40 – Open in državno prvenstvo Slovenije 2021:

Marijan Krištofič (Krško): 1. mesto
Aleksander Savnik (DGK Ljubljana): 2. mesto
Tilen Poljšak (DGK Ljubljana): 3. mesto

PURPLE (začetna) – Open:

Tina Milenković, HR: 1. mesto

Adrian Liber, HR: 2. mesto
Timotej Bedenik, SLO: 3. mesto

Disc golf klub Pomurje vabi vse, ki se radi gibajo in družijo v naravi, na rundo disk golfa v rakičanskem parku. Informacije in navodila za igro so na informativni tabli v parku, diske pa si lahko izposodite v restavraciji in kavarni Dvorec Rakičan. Več informacij o treningih, klubu, opremi, dogodkih in igri lahko dobite na Facebookovi stra-

ni kluba <https://www.facebook.com/discgolfpomurje> ali s sporočilom na e-poštni naslov discgolfpomurje@gmail.com.

Na prvenstvu je sodelovalo 54 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške.

Osredotočenost je pri tem športu še posebej pomembna.

55. Spominski tek oživil ulice

GEZA GRABAR

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je ob pomoči Združenja atletskih sodnikov Murska Sobota poskrbel za izvedbo tradicionalnega oktobrskega (uličnega) teka.

V vseh kategorijah – mladi so tekli v štafetnih tekih, člani in članice pa samostojno – se je letošnjega teka udeležilo čez 225 tekačev, ki jih je spremljalo več kot šesto gledalcev. Osnovno- in srednješolci s startom in ciljem na začetku drevoreda Martina Luthra v Murški Soboti so na krožni 340-metrski progi okrog spomenika na Trgu zmage tekli v ekipnih štafetah s tremi tekmovalci, člani in članice pa po progi po mestnem parku. Najboljši so prejeli medalje, pri štafetah zmagovalci nogometne žoge, člani in članice pa tudi darilne bone.

Kdo so bili najboljši

V kategoriji osnovnošolskih deklic prve triade so bile najboljše prva ekipa OŠ Beltinci, OŠ Puconci in OŠ II Murska Sobota, v teh kategoriji med dečki pa prva ekipa OŠ I Murska Sobota, OŠ II Murska Sobota in OŠ Bakovci. V drugi triadi osnovnošolk so bila najhitrejša dekleta OŠ I Murska Sobota, OŠ Bakovci in prve ekipe OŠ Puconci. V isti kategoriji so pri dečkih slavili učenci OŠ Puconci, ki so bili hitrejši od ekip OŠ I Murska Sobota in OŠ II Murska Sobota. Med osnovno-

šolkami tretje triade so zmaga le učenke OŠ III Murska Sobota, sledita OŠ Beltinci in OŠ I Murska Sobota. Med dečki v tej starosti so slavili člani ekipe OŠ I Murska Sobota pred OŠ III Murska Sobota in OŠ Puconci. Med srednješolskimi ekipami so najhitreje tekle dijakinje prve ekipe Gimnazije Murska Sobota, med dijaki pa njihovi vrstniki z iste šole.

Zmagi za Andrejo Gorčan in Jožeta Lapošija

V ženski konkurenci je na štiri kilometre dolgi progi prvo mesto zasedla Andreja Gorčan (AK Ormož), sledila ji je Tjaša Žalik (OŠ Miška Kranjca Velika Polana), tretje mesto pa je pripadlo Lari Horvat (AK Pomurje). Med člani je pet kilometrov dolgo progo najhitreje pretekel Jože Lapoš, sledila pa sta mu Matjaž Rus in Tvit Trajbarič. Vsi so člani AK Pomurje. Organizator 55. Spominskega teka je tudi to leto poskrbel za udeležence in pripravil lepe praktične nagrade. Da bi ohranili tradicionalni dogodek, sodelujočim ni bilo treba plačati startnine, saj je bila udeležba za tekmovalce brezplačna.

Tudi letos je Spominski tek bil lep športni dogodek.

Najboljši tekmovalci na letošnji izvedbi.

Za Mursko Soboto vseekipni naslov

GEZA GRABAR

Uspeh je zgodovinski za občino in klub.

V Ravnah na Koroškem smo bili priča fantastičnemu zaključku z uspehi polne sezone atletin in atletov AK Pomurje. Za reprezentanco naše občine so namreč pritekli skupno zmago na 55. krosu občinskih reprezentanc. Drugo mesto je osvojila reprezentanca Mestne občine Velenje, tretje pa ekipa Občine Ormož. Hkrati je na progah od 500 do 5000 metrov potekal tudi Atletski pokal Slovenije v krosu. Ekipno so ženske AK Pomurje med 21 klubov osvojile drugo mesto, moški pa med osemnajstimi klubov četrto mesto.

Odnegli štiri pokale

Ekipno so tekačice in tekači po kategorijah osvojili kar štiri pokale za prva mesta ter plakete za druga in tretja mesta. In sicer za prvo mesto Pia Wolf in Ivana Ferenčak, Lana Poredoš in Klara Janža, Lara Horvat in Ula Trajbarič ter Lara

Gomboc in Vita Nonkovič. Plakete za drugo mesto so prejeli Tvit Trajbarič in Jakob Nemec, Rene Bačič in Luka Lajnšček, Tara Otopal in Hana Merica, Maj Bačič in Lukas Pucko, Rene Bačič in Vid Rančigaj ter Pia Wolf in Lara Gomboc; za tretje mesto pa Vid Rančigaj in Samuel Kuhar, Matija Majhen in Jaka Zupančič, Zala Janža ter Jože Lapoš in Matjaž Rus.

Med dobitniki odličij sta zmaga la Pia Wolf in Rene Bačič. Z drugimi mesti so se izkazali Tvit Trajbarič, Lara Horvat, Ivana Ferenčak in Lana Poredoš, s tretjimi mesti pa Tara Otopal, Lara Gomboc, Klara Janža, Zala Janža in Rene Bačič.

Na obeh tekmovanjih so atleti in atletinje AK Pomurje v različnih starostnih skupinah osvojili kar dvanajst posamičnih kolajn in petnajst ekipnih stopničk po kategorijah.

V NOGOMETNI ŠOLI MURA vadi v trinajstih selekcijah približno 250 otrok, starih med pet in osemnajst let. Za nogometni razvoj skrbi dvajset usposobljenih trenerjev. Novost v letošnji sezoni sta vadbene skupine odprte šole v kategorijah U11 in U13, ki sta namenjeni vadbi vseh zainteresiranih otrok, tudi začetnikov. Še vedno je možen vpis novih vadečih v kategorijah od U7 do U13 (letnik rojstva med letoma 2016 in 2009, stik: sola@nsmura.si). Vse selekcije se udeležujejo tekmovanj na ravneh Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota (od U7 do U13) in Nogometne zveze Slovenije (od U14 do U19). Redno igrajo prijateljske tekme z ekipami iz Hrvaške, Madžarske in Avstrije ter sodelujejo na močnih mednarodnih turnirjih doma in v tujini. V sklopu gostovanj članskega moštva pri nasprotnikih v evropski konferenčni ligi si trenerji nogometne šole vsakokrat ogledajo tudi nogometne akademije nasprotnikov. Tako so septembra obiskali akademijo londonskega Tottenhama, v novembru in decembru sledita še ogleda akademij pri francoskem Rennaisu in nizozemskem Vitesseju. | Aleš Cipot

ROKOBORCI ROKOBORSKEGA DRUŠTVA SOBOTA so tekmovali na mednarodnem turnirju za pokal Sarajeva. Nastopilo je sto tekmovalcev iz petnajstih klubov iz petih držav. Natan Šavel je v kategoriji do 58 kg osvojil drugo mesto, Reno Šimunkovič v kategoriji do 54 kg tretje mesto in Peter Pavlinjek v kategoriji do 66 kg prav tako tretje mesto. Vsi so tekmovali v kategoriji starejših dečkov (U15). Trener Jure Kuhar je poudaril, da so po dolgem zaprtju tekmovali na šele drugem mednarodnem tekmovanju. Tekmovalci so pokazali veliko želje in motiviranosti. Čeprav so naredili tudi nekaj napak v izvedbi, bodo ob nadaljevanju s takšnim pristopom iz tekme v tekmo zelo napredovali. V novembru bodo tekmovali na dveh mednarodnih turnirjih, v Zagrebu in v Murski Soboti. Vabljeni, da podprete domače tekmovalce 20. novembra v športni dvorani Osnovne šole I Murska Sobota. | Aleš Cipot

VSE STAROSTNE SELEKCIJE Košarkarskega kluba Radenska Creativ Sobota so v tekmovalnem pogonu, tudi članska ekipa, ki je sezono začela s porazom proti ekipi Miklavža. Selekcija U13 se je uvrstila med šestnajst ekip Mini pokala Spar, kjer se bodo pomerili s prvo ekipo KK Helios Suns. Sredi septembra je ekipo U13 prevzel trener Dion Zajmi in zelo uspešno nastopajo tudi v prvenstvu. V zelo kratkem času so vzpostavili zelo dobro kemijo v ekipi, igralci se redno udeležujejo treningov in napredujejo iz tedna v teden. V pokalu so po štirih tekmah ostali neporaženi in tekmece premagovali z veliko razliko, kar potrjuje kakovost igralcev in kakovostno delo na treningih. Tekme z ekipo Helios Suns se veselijo, tekmece se ne bojijo, na tekmo pa gledajo kot na nagrado za vloženi trud. Tekmece, ki slovi po odlični košarkarski šoli, bodo gostili v domači dvorani. | Aleš Cipot

V FOLLONICI V ITALIJI sta konec oktobra potekala svetovno prvenstvo v street showu in svetovni pokal v disco danceu. Plesalci Plesnega kluba Zeko so tekmovali v disco danceu in osvojili dve medalji. Drugo mesto je osvojila članska mala skupina Rockafellas, tretje mesto pa Maja Ocvirk in Živa Horvat v kategoriji pari člani. Pri članski mali skupini se jim je pridružila plesalka iz skupine Zapleši z Urško, da jim ni bilo treba spreminjati postavitev. Mladi plesalci so tako po dveh letih odpovedi tekmovali na mednarodni tekmi, kar se je poznalo pri udeležbi tekmovalcev. Zbralo se je okrog tisoč plesalcev iz šestnajstih držav. Plesni trener Dejan Zečević pravi, da so nastopili neobremenjeni in so udeležbo vzeli kot dober trening pred novo sezono, za katero upajo, da bo izpeljana v celoti. Dobro so se odrezale tudi novinke, ki so prvič bile na tako močni tekmi. | Aleš Cipot

ZA KONEC NOVEMBRA je predviden začetek tretje sezone občinske namiznoteniške lige MO Murska Sobota pod okriljem Namiznoteniškega kluba Sobota in v sodelovanju s Športno zvezo Murska Sobota. V prvi sezoni je nastopilo šest in v drugi sedem ekip. Lani lige niso odigrali. Ekipa so več ali manj sestavljene iz članov kluba. Vse zainteresirane za občinsko ligo vabijo, da se oglasio na OŠ III Murska Sobota, kjer se ob ponedeljkih ob 18.30 igrajo vsi dvoboji. Več informacij, tudi za rekreacijo otrok in odraslih, je na voljo na ntsobota@gmail.com ali 041 918 743. Še posebej vabijo otroke od šestega leta naprej na vodeno vadbo namiznega tenisa, ki je vsak torek in četrtek med 16.30 in 18.00 v športni dvorani Osnovne šole III. V klubu je aktivna tudi sekcija invalidov, ki zavzeto trenirajo in uživajo v igranju namiznega tenisa. | Aleš Cipot

PREDVIDEVANJA, DA BO TEKMOVANJE za člansko ekipo Nogometne šole Mura v domačem prvenstvu, v konferenčni ligi in zdaj še v pokalnem tekmovanju zelo zahtevno, so bila pravilna. Medtem ko nogometaši Mure kljub porazom v konferenčni ligi prikazujejo odlično igro proti eminentnim nasprotnikom, so v četrtfinalni pokalni tekmi proti ljubljanskemu Bravu po neodločenem izidu v rednem delu tekme in obeh podaljških iz nadaljnega tekmovanja izpadli po enajstmetrovkah. Čeprav so v prvenstvu točkovno neprenehoma vedno blizu vrha lestvice, za priključek vrhu beležijo preveč neodločenih izidov ali porazov. Po krajšem reprezentančnem premoru se bo tekmovanje v Prvi ligi Telemach nadaljevalo v soboto, 20. novembra. | Aleš Cipot

Vztrajnost ga je pripeljala do uspehov

ALEŠ CIPOT

Zoran Kos je prejemnik priznanja za dolgoletno delo na področju športa otrok in mladine Zveze društev športnih pedagogov Slovenije.

Zoran Kos, športni pedagog, zaposlen na Osnovni šoli Beltinci, je diplomant ljubljanske Fakultete za šport. Z delom v šolstvu je začel leta 1999 na Dvojezični osnovni šoli Prosenjakovci z dopolnjevanjem obveze na Osnovni šoli Fokovci. Je aktiven športni pedagog, saj si je z delom na različnih simpozijih in mednarodnih konferencah pridobil naziv svetnik leta 2016. Od leta 2005 je koordinator nacionalnega programa Naučimo se plavati v Področnem centru Pomurje. V tem času sta se s trudom in koordinacijo vseh pedagoških delavcev na področju vzgoje in izobraževanje zvišali stopnja plavalne pismenosti in ozaveščenost vseh deležnikov o znanju plavanja. Bil je pobudnik in ustanovni predsednik nastalega Judo kluba Štorkljice leta 2014, zdaj je predsednik Judo kluba Murska Sobota, ki neprekinjeno deluje od leta 1959. V judo klubu že mnoga leta deluje kot strokovni delavec. Kot trener je mentor in vzor mladim, saj je nekaj državnih prvakov in odličij na mednarodnih tekmovanjih plod njegovega dela. Zelo dejaven je pri organizaciji tekmovanj na državni in mednarodni ravni. Aktiven je v projektu Erasmus+ Health na Osnovni šoli

Beltinci. To ga navdaja z velikim ponosom, saj poslušajo različna predavanja v tujini, si izmenjujejo izkušnje in znanja ter primere dobrih praks uporabljajo doma. Kot poudarja, je slovensko šolstvo vrhunsko, zato si želi, da ga ohranjamo v taki obliki ter v prihodnosti dodamo še nekaj kakovosti.

Dejansko vrednost priznanja pokaže čas

V obdobju med letoma 2016 in 2020 je bil član predsedstva Judo zveze Slovenije in predsednik Trenerske komisije Slovenije. Danes je njen predsednik. Istočasno pa tudi vodja izobraževanj, licenciranje in usposabljanj trenerjev Judo zveze Slovenije. Podpisuje in izdaja vse licence, kar je odgovorno delo, ki ga še posebej veseli. V današnjem času je pripravil novo usposabljanje in licenciranje ter oba nova programa, ki sta povezana z usposabljanjem kadrov. V judu je dosegel stopnjo mojstrskega pasu 3. dan. Prizadeva si polagati kate za višje stopnje. Njegov oče je edini nosilec šestega dne v Pomurju in njegov vzornik. Sodeluje z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Murska Sobota kot vodja

Zelo dejaven je pri organizaciji tekmovanj na državni in mednarodni ravni.

športnih programov od leta 2001. Bil je selektor igre z zvonečo žogo za slepe in slabovidne – goalball. Reprezentanca je pod njegovim mentorstvom dosegla uvrstitev na paralimpijske igre v Pekingu leta 2008. Bil je pomočnik selektorja na paralimpijskih igrah v Atenah leta 2004. Z reprezen-

tanco igre z zvonečo žogo je bil zelo uspešen, saj je na mednarodni sceni osvojila mnoga odličja. Deluje v lokalni skupnosti, saj je bil v obdobju med letoma 2012 in 2016 član predsedstva Športne zveze Murska Sobota. Je svetnik Mestne občine Murska Sobota v drugem mandatu in predsednik

komisije za družbene dejavnosti, ki je neposredno povezana z delovanjem na vzgojno-izobraževalnem področju in športom. Šport je njegov način življenja. Rad kolesari, teče in plava. Zoran Kos je priznanja zelo vesel, dodaja pa, da dejansko vrednost priznanja pokaže čas.

Mladinska šola kot temelj

ALEŠ CIPOT

Rokometaši Pomurja so jesenski del sezone v drugi rokometni ligi začeli manj uspešno, kot so si želeli.

Estava ekipe pred začetkom prvenstva skorajda do zadnjega ni bila znana. Pomoč za popolnitev ekipe so poiskali pri Rokometnem klubu Maribor. Še nedavno sodelovanje z RK Jeruzalem Ormož je trenutno prekinjeno, saj so po treh letih premora v ormoški občini ponovno obudili delovanje v Rokometnem klubu Velika Nedelja, zato vsi preostali ormoški rokometarji tako trenirajo in igrajo pri Veliki Nedelji. Mariborčani, ki so okrepili ekipo Pomurja, pred tem nekaj časa niso trenirali. Za mladinsko moštvo Maribora so bili prestari, v članskem moštvu pa niso dobili priložnosti. Tako so drugo priložnost za igranje in uveljavitev dobili pri Pomurju. Glede na slabši začetek prvenstva – v štirih tekmah so dosegli samo eno zmago – napredovanje v višjo ligo ostaja tihi cilj. Računajo vsaj na osvojitve četrtega mesta, ki še vodi v končnico tekmovanja.

Upajo na domače igralce

Pomurje v novi sezoni nastopa s popolnoma prenovljeno ekipo. Novinci so Jaka Čepe, Nik Črešner, Ganiu Basri - Baci, Nej Rožman Radej, Mitja Kuhar in Luka Šerbinek. V ekipo sta se vrnila Anej Sever in Dorotej Černela. Kot mladince sta se članski ekipi pridružila Luka Filip Ružič in Niko Zver. V ekipi ostajajo vratar Fabijan Marič Vild, Gregor Falež, Boštjan Žižek Cvetko, Luka Mešič, Jernej Hedl, Aleš Pintarič in kapetan Dorian Kocan. Rokometaši Pomurja trikrat tedensko trenirajo skupaj z ekipo kadetov. Letos so tako treningi spet polnoštevilni, v ekipi je več kot zadovoljiva konkurenca vratarjev. Delo v mladinski šoli je odlično, zato so napovedi o prihodnosti članskega moštva zelo optimistične. Po daljšem obdobju je tako spet upati, da bo v nekaj letih ekipa spet skorajda v celoti sestavljena iz igralcev domače rokometne šole.

Rokometaši Pomurja računajo vsaj na osvojitve četrtega mesta v drugi ligi, ki še vodi v končnico tekmovanja.

PGD Veščica: pripadnost in velika volja do dela

GEZA GRABAR

Pohvalijo se lahko s kar štirimi tekmovalnimi enotami, temeljito obnovljenim in razširjenim vaško-gasilskim domom ter novim vozilom z vodo.

Potrebe časa so tudi v tem kraju narekemale, da so se domačini že kmalu v začetku 20. stoletja organizirali v boju proti ognjenim zubljem, ki so hiše in drugo premoženje zaradi načina gradnje velikokrat spremenili v pepel. Že leta 1910 so nabavili prvo ročno brizgalno, ki je bila shranjena v orodišču pri zvoniku.

Skromni začetki

Kdaj je bil uradni začetek gasilstva v Veščici, še vedno ni čisto pojasnjeno. Po ustnih virih so se starejši vaščani že po nakupu brizgalne vsako leto večkrat sestajali in se urili v osnovah tehnik gaženja požarov. Velika spodbuda za ustanovitev gasilskega društva v kraju je bil vse-slovenski gasilski kongres v Ljubljani leta 1930. Društvo je bilo formalno ustanovljeno v prvih dneh leta 1931. 22 članov, kolikor se jih je vključilo, je bila dobra podlaga za številčno ekipo gasilcev. »Z ustanovitvijo gasilskega društva se je v Veščici začelo novo življenje, saj je društvo poleg svoje osnovne dejavnosti prirejalo še prireditve in akcije. Gasilci so bili spoštovani in na pomoč vaščanov so se lahko za-

nesli,« pravi predsednica Valerija Dani. Delovali so v skromnih razmerah, a z velikim žarom pri nujenju pomoči. Z reorganizacijo društva leta 1939 je prišlo do vključevanja mladih kadrov. »Udeleževali so se usposabljanj in strokovnih srečanj ter po skoraj dvajsetih letih od ustanovitve dali vaščanom pobudo za gradnjo skupnega doma. V dvajsetih letih so gasili šestnajst požarov.«

Skupni objekt jih je povezal

Velik premik v delovanju društva se je zgodil po drugi svetovni vojni. Tako je bil leta 1952 dokončno izdelan predlog za gradnjo vaško-gasilskega doma in čez štiri leta je bil ta že pokrit, urejena pa je bila tudi soba za sestanke gasilcev in vaščanov. Slovesna otvoritev doma, ki je krajane v skupnem projektu zelo povezal, je sledila leta 1962. Ves čas so se gasilci po svojih zmognostih tudi opremljali, se strokovno usposabljali in kadrovske krepili. Po novi motorni brizgalni DKW zmogljivosti 800 litrov so že v 60. letih razmišljali o prvem gasilskem vozilu, vmes kupili še eno motorno brizgalno

Ziegler in razvili društveni prapor. V gasilske garaže so prvi gasilski avto TAM 2000 postavili leta 1975, leta 1984 ga je nadomestilo drugo vozilo GV-1. To so pozneje nadgradili z rezervoarjem za vodo in črpalko na visoki tlak. Danes društvo šteje šestdeset članov, nekaj je tudi podpornih. Premorejo dvanajst operativnih gasilcev in kar štiri tekmovalne enote: člane, članice, veterane in pionirje. Prepričani so, da jih bodo njihova pripadnost, skupni cilji in volja do dela ob sloganu »Skupaj zmoremo« peljali po poti prednikov in k novim uspehom.

Novo vozilo in obnovljen vaško-gasilski dom

V zadnjih letih je bil velik finančni zalogaj društva in krajanov nakup novega gasilskega vozila z vodo GVV-1 znamke Iveco Rosenbauer, vrednega 110.000 evrov. Namenu so ga predali leta 2019. Znatno delež sofinanciranja je prispevala Gasilska zveza Mestne občine Murska Sobota. Veliko finančno zaslugu pri obnovi z razširitvijo vaško-gasilskega doma, ki je že zaključena in je objektu dala povsem novo podobo, je imela Mestna občina Mur-

Vse tekmovalne ekipe.

Nova podoba krajevnega doma z novim vozilom.

ska Sobota. Fazna obnova doma, s katero so gasilci in krajanje pridobili še okrog dvesto kvadratnih metrov dodatnih prostorov, je trajala kar sedem let. Obnova vaško-gasilskega doma je stala

kar okrog 350.000 evrov. Da bi v neposredni bližini doma gasilci pridobili še zelenico kot prostor za vadbo in poletne prireditve, načrtujejo še nakup manjše parcele.

Vodstvo društva: predsednica Valerija Dani, poveljnik Robert Kuhar, tajnik Tilen Lazar, mentor mladine Janez Lazar, poveljnica članic Mojca Pozvek in poveljnica veteranov Anica Kosednar.

Gasilci vadili pri Rotoju

GEZA GRABAR

Aktivno je v vaji sodelovalo čez 90 gasilcev iz Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota.

Izredne razmere zaradi epidemije so lani načrtovano vajo v okviru aktivnosti meseca požarne varnosti predstavile na zadnjo soboto v oktobru letos. Kot je povedal poveljnik gasilske zveze Bojan Horvat, so se je udeležili vsi operativci z opremo in vozili iz enajstih društev murskosoboške gasilske zveze, razen PGD Pušča. Reševali in gasili so ob predpostavki požara v skladišču gotovih izdelkov, ki je nastal zaradi okvare na viličarju.

Usklajeno delovanje

Najprej so na prizorišče nesreče prišli gasilci PGD Černelavci kot domače društvo ter osrednja enota PGD Murska Sobota, ki so bili najprej aktivirani, takoj zatem še sosednje društvo PGD Polana. Zaradi obsežnosti in zahtevnosti požara, reše-

vanja ter zaščite je bilo potem aktiviranih še preostalih osem društev iz mestne občine. Večina jih je sodelovala z vso razpoložljivo tehniko, PGD Murska Sobota tudi z avtocestvijo, višje kategorije so delovale kot napadalne, reševalne skupine so delale z avtocisternami. Za napajanje vode so društva nižjih kategorij sestavila verigi z motornimi brizgalnami: eno s črpanjem vode iz potoka Ledava, drugo za vodo iz podzemnega rezervoarja. Vajo sta si ob vodstvu zveze – člani poveljstva so bili ocenjevalci, ogledala namestnik poveljnika gasilske regije Pomurje Andrej Trstenjak in poveljnik Civilne zaščite v mestni občini Denis Gjerek, ob njih pa tudi vodstvo podjetja Roto, ki je udeležencem po prvi analizi zagotovilo toplo malico.

Reševali in gasili so ob predpostavki požara v skladišču gotovih izdelkov.

AVTOR: JANEZ DONSA	KRAMA, ŠARA, ROPOTIJA	GAZELA S TEMNIMI LISAMI	STAR IZRAZ ZA ŽALOST	PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI	NAJVEČJI MORSKI SESALEC
NAS-PROTJE VIŠKA, VRHUNCA					
ITALIJAN. ZNAMKA GODAL					
VMEŠAVANJE, VPLETANJE					
LAJEŽ (REDKO)				STARO IME ZA OSREDNJI DEL SLOVENIJE	SINTETIČNO LEPILO
TV NOVINAR ŠTAKUL IZGRED, EKSCES					
ODDAJANJE DELCEV V OKOLJE, SEVANJE	PREVOZ POTNIKOV IN TOVORA Z LETALI	ŠVEDSKO IME FINSKEGA JEZERA INARI	KIM DELANEY	PRHNOBA	ZGODEN, ZGODNJI
					STAVČNO LOČILO
OBRAT ZA PROIZVODNO ELEKTRIKE					OBER
MENDRAČ					
FILMSKA IGRALKA RINA			MASTRU-BACIJA		
			ASHTON ARBAB		
IGRALKA JESSICA PARKER				HRIBOVIT GRŠKI OTOK ZALOŽA BLAGA	
OPERNA PEVKA BRATUŽ-KACJAN				TANČICA (STAR.)	
				RICHARD NIXON	
JOSIP STRITAR		TRAVNATA POVRŠINA, TRATA	STRAHO-PETNEŽ, PEZDE		
URADNI SPIS			VREDNOSTNI PAPIR HEATH LEDGER		OKORNEŽ, NERODNEŽ
FANT V IRHOVIČAH					
PLEMIČEV SLUŽABNIK, SPREMLJEVALEC				ORODJE V OBLIKI POLMESECA	PRITOK DRINE
					DEBEL SREDOZEMSKI KOSTANJ
MAVRČNI DRAGULJ				TONE SELŠKAR	STARO GRŠKO MESTO
				PETI MESEC	7 DNI
PREGRIJALO NA MIZI			ZIMZELENI SREDOZEMSKI GRM		SKLADATELJ HAČATURJAN
					PRAV TAK
AMERIŠKI IGRALEC HARPER			FR. FIZIK (ANDRE MARIE) LEP, VŠEČEN		BRITANSKI ROCKER (BRIAN) OKAY
DRUŽBA ZA ISTO MIZO				KANADSKI ŠPRINTER BAILEY ERVIN OGNER	
OTROCI			RAZLIČNOST		
KRALJ V STAREM PERGAMONU			GRENKA BREZAL-KOHOLONA PIJACA		
					AMATI - italijanska znamka godal MIRTA - zimzelena grm JADAR - reka v zahodni Srbiji

NASVETI ZA OMEJITEV ŠIRJENJA COVIDA-19

NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

#OstaniZdnev

- Vsi lahko prispevamo k zaježitvi širjenja, če dosledno in pravilno:
- nosimo zaščitno masko,
 - skrbimo za umivanje in razkuževanje rok,
 - upoštevamo medsebojno razdaljo.
- Izjemnega pomena je, da:
- se izogibamo druženjem,
 - ob pojavu simptomov prehladnega obolenja ostanemo doma in čim prej opravimo testiranje PCR,
 - razmislimo in se odločimo za cepljenje proti covidu-19.

Strokovnjaki javnega zdravja,
NIJZ, OE Murska Sobota

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do petka, 3. decembra 2021, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Geslo križanke s svojimi podatki nam lahko pošljete tudi na urednistvo.novin@murska-sobota.si.

AP MS d.d.
Bakovska ulica 29a
9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas.

Izzrebani nagradjenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

Rešitev križanke iz prejšnje številke vodoravno:

STEPSA, LIKER, ORADA, BARIN, ON, GŽ, MED, ARE, LUCIJA POLAVDER, ADIS ABEBA, IV, KNAP, AKIS, SELO, TINA, DELTA, NET, ANI, BATNI MOTOR, TARZAN, OK, VINO, AIS, PSAR, SEK, LANCELOT, IST, ILJ, NIL, MONIST, KLEE, AL, OBI, KA, AR, MAMILAR, TUL, LOPUD, TOMAŽINI, KAI, UREJEVALKA, ADA, TORERO.

MURSKA SOBOTA »inda«

Lončarski predmeti, razstavljeni po tleh, na tržnici v Murski Soboti, današnji Trg zmage. | Foto: Jože Kološa - Kološ

Naslednja številka Soboških novin izide v sredo, 15. decembra 2021. Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.	Izdajateljski odbor: Romeo Varga (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Robert Žižek, Nives Cajnko, Andrej Mešič, Slavica Meglič in Vlasta Veren. Naslovnica: mestni park v Murski Soboti, foto: Aleš Cipot	Odgovorni urednik: Tadej Buzeti Jezikovni pregled: Rajko Marinič Grafična priprava: Grafex, d. o. o. Tisk: Grafex, d. o. o. Naklada: 7300 izvodov	Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno. Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si Telefon: 02 525 16 18	ISSN št.: C501-4166 Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.
--	---	--	--	---

PRIREDITVE IN DOGODKI

sreda, 17. 11. 2021, ob 18.00	Splet besed: 23. oddaja	v živo na Mikkovem Facebooku in v klubskem prostoru
četrtek, 18. 11. 2021, ob 18.00	literarni večer: »POTOČNJEKOVI« (Alfred Matiš) (Zavod Droplja in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 25. 11. 2021, ob 18.00	literarni večer: DAJANJE IN PREJEMANJE – spominski literarni večer za Karolino Kolmanič in Rudija Ringbauerja (Slovensko društvo za psihoanalitično psihoterapijo in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 6. 12. 2021, med 8.00 in 18.00	Miklošovo senje (Komunala Murska Sobota) – ob zaostritvi epidemiološke slike sejemo odpade; spremljajte nas na družbenih omrežjih	Slovenska ulica v Murski Soboti
četrtek, 9. 12. 2021, ob 19.00	PRAVLJIČNI VEČER ZA ODRASLE (Mariborska knjižnica in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

ponedeljek, 22. 11. 2021, ob 19.00 (nadomestna predstava za abonente in ZA IZVEN)	Iztok Mlakar: »TUTOŠOMATO«, koprodukcija: SNG Nova Gorica in Gledališče Koper; glasbena komedija Mlakar nas s prefinjeno in preprosto besedo, oblečeno v svojevrsten primorski narečni kolorit, uvaja v razmišljanje o usodnejših temah, ki so pravo nasprotje lahkotnosti	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 10. 12. 2021, ob 20.00	»HOTEL OPERA«, Gledališka skupina Kulturno društvo 2020 (JSKD Murska Sobota)	Gledališče Park v Murski Soboti

DOGODKI ZA OTROKE

vsako sredo ob 16.30	PRIPOVEDOVANJE PRAVLJIC (PIŠK MS)	kanal YouTube Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
torek, 16. 11., in sreda, 17. 11. 2021, ob 9.30	J. Donaldson, A. Scheffler: »NAJPRISRČNEJŠI VELIKAN«, Lutkovno gledališče Ljubljana	Gledališče Park v Murski Soboti

FILMI

četrtek, 18. 11., sobota, 20. 11., in nedelja, 21. 11. 2021, ob 19.00	»FABIAN ALI KO GRE VSE K VRAGU« (»Fabian oder Der Gang vor die Hunde«), Nemčija Romantična melodrama iz tekmovalnega programa Berlinala 2021, ki slogovno dovršeno prikaže tesnobo in razočaranje mladih v politično vse bolj polariziranem svetu Berlina leta 1931	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 24. 11. 2021, ob 19.00	Filmski teden Evrope 2021: »SREČEN KOT LAZZARO« (»Lazzaro felice«), 2018, Italija Nagrada za najboljši scenarij v Cannesu	Mikkov klubski prostor
četrtek, 25. 11., sobota, 27. 11., in nedelja, 28. 11. 2021, ob 19.00	»HIŠA GUCCI« (»House of Gucci«), ZDA Film legendarnega Ridleyja Scotta je navdihnjen s šokantno resnično zgodbo o družinskem imperiju italijanske modne hiše Gucci	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 2. 12., sobota, 4. 12., in nedelja, 5. 12. 2021, ob 19.00	»NIKOLI REDKO VČASIH VEDNO« (»Never Rarely Sometimes Always«), ZDA Tiha, a silovita, minimalistična, a čustveno večplastna pripoved o ženski solidarnosti in pogumu je režiserki Elizi Hittman prinesla srebrnega medveda (veliko nagrado žirije) na Berlinalu	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 9. 12., sobota, 11. 12., in nedelja, 12. 12. 2021, ob 19.00	»ZGODBA Z ZAHODNE STRANI« (»West Side Story«), ZDA Najbolj poznan muzikal vseh časov bo ponovno oživel pod režisersko taktirko enega najboljših in najbolj cenjenih režiserjev in filmarjev, trikratnega dobitnika oskarja Stevena Spielberga	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI

petek, 19. 11. 2021, ob 19.00 (nadomestni koncert za abonente in ZA IZVEN)	Jernej Dirnbek – Dimek in Davor Klarič: »Z MUZIKO O VINU IN LJUBEZNI«	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 26. 11. 2021, ob 20.00	predbožični koncert Nine Pušlar (Društvo zvezdni otroci Slovenije)	OŠ I Murska Sobota
petek, 26. 11. 2021, ob 19.00 (ZA IZVEN)	PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR z orkestrom: »Hej, partizan!«	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 26. 11. 2021, ob 19.00	literarno-glasbeni večer Splet besed 2021: OKUSTIČNI	Mikkov klubski prostor
petek, 3. 12. 2021, ob 18.00	regijsko srečanje odraslih pevskih zborov, oktetov in vokalnih skupin (JSKD Murska Sobota)	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 14. 12. 2021, ob 19.00	ENSEMBLE CHAMBERJAM Strasten in ognjevit koncertni večer ob 100. obletnici rojstva Astorja Piazzolle	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 15. 12. 2021	tradicionalni koncert ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE	Gledališče Park v Murski Soboti

PREDAVANJA

torek, 16. 11. 2021, ob 17.00 (obvezne prijave)	ZAKAJ PRIHAJA DO UGAŠANJA NOTRANJEGA OGNJA? (Tomaž Flegar)	po Zoomu
četrtek, 18. 11. 2021, ob 16.00	PREHRANA ZA ZDRAVJE ŽENSKIH RODIL – MATERNICA »ZBIRALNIK ŽENSKE ENERGIJE« – pogovor z nutricionistko Anjo Fošnarič	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 18. 11. 2021, ob 19.00	ALI NAM UM POMAGA V NAŠEM ŽIVLJENJU? (Breda Dular)	po Zoomu
petek, 26. 11. 2021, ob 17.00	JUGONOSTALGIJA SKOZI SLIKO, GLASBO IN BESEDO (Lorena Horvat Kežmah)	Hiša Sadeži družbe

RAZSTAVE

ponedeljek, 22. 11. 2021 (na ogled do 20. 12. 2021)	razstava članov likovne sekcije MOZAIK pri Društvu upokojencev Murska Sobota (Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev Murska Sobota in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 29. 11. 2021	Alja Petric: »Pejsaži Premurja« – zvočna instalacija	Mikkova galerija Odprto obrobje
petek, 3. 12. 2021, od 8.00 do 17.00 (javno vodenje ob 16.00)	TA VESELI DAN KULTURE – brezplačen ogled aktualnih razstav (Bogdan Borčič – izbor grafik in risb iz stalne zbirke GBJ Kostanjevica na Krki, Nataša Mirtič – grafike)	Galerija Murska Sobota
ponedeljek, 6. 12. 2021 (na ogled do 20. 12. 2021)	PREGLEDNA LETNA RAZSTAVA ZA LETO 2021 (Fotoklub Murska Sobota in PIŠK MS)	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
sreda, 8. 12. 2021 (na ogled do 10. 12. 2021)	razstava ročnih del pomurskih upokojencev (Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev Murska Sobota in PIŠK MS)	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

DELAVNICE

ponedeljek, 15. 11. 2021, ob 10.00	Pripravljamo kremšnite (Anita Zelenko)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 15. 11. 2021, ob 18.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe

ponedeljek, 15. 11. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA (Milan Osterc); za pomoč v stiski na voljo kadarkoli na številki 031 538 586	Hiša Sadeži družbe
torek, 16. 11. 2021, ob 20.00 (obvezne prijave)	MEDITACIJA ENOSTI (Tomaž Flegar)	po Zoomu
torek, 16. 11. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 17. 11. 2021, ob 12.00 (ob 14.00 skupina)	Trening socialnih veščin za osebe, ki povzročajo nasilje (DNK, Grega Mesič)	Hiša Sadeži družbe, paviljon
sreda, 17. 11. 2021, ob 18.00	Spoznajmo romsko kulturo skozi ples (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 18. 11. 2021, ob 16.30	POSLIKAVA S KANO (Sara Titan)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 18. 11. 2021, ob 17.00	RDEČI ŠOTOR – druženje v varnem objemu ženske energije (Jelka Tkalec Vučina)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 18. 11. 2021, ob 17.00	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 11. 2021, ob 17.00	OM CHANTING (Mihaela Žilavec)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 22. 11. 2021, ob 18.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 23. 11. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 24. 11. 2021, ob 12.00 (ob 14.00 skupina)	Trening socialnih veščin za osebe, ki povzročajo nasilje (DNK, Grega Mesič)	Hiša Sadeži družbe, paviljon
sreda, 24. 11. 2021, ob 18.00	Spoznajmo romsko kulturo skozi ples (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 25. 11. 2021, ob 10.00	ROMSKA KULINARIKA (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 25. 11. 2021, ob 17.00	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 26. 11. 2021, ob 19.00	SKUPNOST prijateljev Bruna Gröninga – Murska Sobota 1 (Rajko Miholič)	Hiša Sadeži družbe
sobota, 27. 11. 2021	Mali ustvarjalci – Lego robotika	Mikkov klubski prostor
ponedeljek, 29. 11. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA (Milan Osterc); za pomoč v stiski na voljo kadarkoli na številki 031 538 586	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 29. 11. 2021, ob 18.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 30. 11. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 1. 12. 2021, ob 18.00	Spoznajmo romsko kulturo skozi ples (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 2. 12. 2021, ob 17.00	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 6. 12. 2021, ob 18.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torke, 7. 12. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 8. 12. 2021, ob 18.00	Spoznajmo romsko kulturo skozi ples (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 9. 12. 2021, ob 17.00	CHI GONG TIGRA IN ZMAJA (Jean Frumen)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 13. 12. 2021, ob 18.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA (Milan Osterc); za pomoč v primeru stisk na voljo kadarkoli na številki 031 538 586	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 13. 12. 2021, ob 18.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe
torek, 14. 12. 2021, ob 20.00	TAOISTIČNA MEDITACIJA ZA SODOBEN NAČIN ŽIVLJENJA (Jean Frumen)	po Skypu
sreda, 15. 12. 2021, ob 9.30	Glasbena delavnica – LJUDSKA PESEM (Marijana Škrilec)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 15. 12. 2021, ob 18.00	Spoznajmo romsko kulturo skozi ples (Monika Sandreli)	Hiša Sadeži družbe

ŠPORT

ponedeljek, 15. 11. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
torek, 16. 11. 2021, ob 16.00	LORUM – kartaška igra, sestavljena iz več iger (Dominik Golob)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 17. 11. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 11. 2021, ob 14.00	TAROK – vabljeni ljubitelji igre TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 11. 2021, ob 19.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 22. 11. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 24. 11. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
petek, 26. 11. 2021, ob 14.00	TAROK – vabljeni ljubitelji igre TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 26. 11. 2021, ob 21.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 29. 11. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
petek, 3. 12. 2021, ob 14.00	TAROK – vabljeni ljubitelji igre TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 3. 12. 2021, ob 21.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
nedelja, 5. 12. 2021, od 11.00 do 14.30	MIKLAVŽEV POHOD (ZKTŠ M. Sobota, Planinsko društvo Matica in Mura Murska Sobota)	Murska Sobota–Krog–Murska Sobota
ponedeljek, 6. 12. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 8. 12. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
petek, 10. 12. 2021, ob 14.00	TAROK – vabljeni ljubitelji igre TAROK (Darij Seršen)	Hiša Sadeži družbe
petek, 10. 12. 2021, ob 21.00	PING PONG – igranje namiznega tenisa (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 13. 12. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe
sreda, 15. 12. 2021, ob 18.00	KARTANJE BRIDGE (Romeo Varga)	Hiša Sadeži družbe